Bugün 16 sahife

AKŞAM

Bugün 16 sahife

Sene 19 — No. 6479 — Fiatı her yerde 5 kuruş | CUMA — 30 TEŞRİNİEVVEL 1936 | Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24243 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Atatürk Yugoslav gazetecilerine mühim beyanatta bulundu

"Tahakkuk ettirdiğimiz müşterek dostluk devam edecektir. Bu dostluğun devamına ve daima daha ziyade resanet bulmasına çalışacağım.,,

Ankara 29 (A.A.) — Ankarapalasta Cumhuriyet Halk Partisi tarafından verilen suvare esnasında cumhur reisimiz Kamâl Atatürk, Yugoslavya başbakanı doktor Stoyadinoviç ve hariciye vekilimiz doktor Tevfik Rüştü Aras hazır oldukları halde Yugoslavya matbuat mümessilerni kabul buyurmuşlardır.

Cumhur reisimiz Atatürk, Türkiyenin samimî ve dostça bağlı bulunduğu Yugoslavya matbuat mümessillerini kabul etmekle memnun olduklarını beyan ve bu kabulü mümtaz bir devlet adamı olan başbakan doktor Stoyadinoviç hazır olduğu halde yaptıklarından dolayı sevinçlerinin bir kat daha fazla olduğunu kaydeyledikten sonra demişlerdir ki:

«Görüyorsunuz ki ve müşahede etmişsinizdir ki, Türk devlet adamları ve Türk milleti Yugoslav milletine,

(Devamı 4 üncü sahifede)

Türk - Yugoslav ittifakı

Milletler arasında sulhtan, anlaşmadan bahseden bir devlet adamı, eğer kimseden gizliyecek bir vasıtaya başvurmadan konuşabiliyorsa ne mutlu!... Başvekil İsmet İnönü, evvelki akşam, değerli misafirimiz Yugoslavya Başvekili M. Stoyadinoviçi selâmlamak için söylediği nutukta bu fikri söylemiştir. İsmet İnönü, her türlü gizli fikirlerden, itiraf edilemiyen emellerden azade beynelmilel bir anlaşma idealinden bahsederken, işinin ne kadar kolay olduğunu da itiraf etmekte haklıdır. Bu kolaylığı, dost ve müttefik Yugoslavyanın değerli başvekilini selâmlarken «bilhassa hissetmiş olması»da gayet tabiidir. Çünkü, Balkan andlaşmasına dayanan Türkiye - Yugoslavya ittifakı Avrupanın bu kısmında, hakikaten, itiraf edilemiyecek her türlü emellerden azade, sulhü koruyan «en parlak bir sekinet manzarası, beynelmilel kardeşliğin en muazzam tezahürü» halindedir.

İsmet İnönü, dünyanın geçirdiği buhran ortasında, bu birliğin bir örnek olmasını «sahte tevazua» düşmeden pek güzel anlatmıştır.

Bugünkü Avrupa, son asırlar tarihinde misli görülmemiş bir kargaşalık içindedir. Tehlike karşısında şaşırmış, perişan fikirler, uçurum karşısında son kurtuluş çareleri ararken, hakikî niyetleri ve hedefleri belli olmayan karanlık cereyanlar dünyadaki endişeleri büsbütün arttırmaktadırlar. Bu vaziyet karşısında, yarının havsalaya sığmayan fecaatlerini önlemek için «müşterek emniyet» fikrini tek çare bilenler var. Devletler arasında halis ve samimi bir «müşterek emniyet» manzumesi... Türkiye, Avrupayı yakın istikbalde bekleyen müthiş harbin felâketlerinden korumak, endişeleri azaltarak emniyeti arttırmak için bu vasıtayı terviç ve teşvik edenlerdendir. Bu fikri kendi sahasında muvaffakıyetle tatbik de etmiştir. Bunun içindir ki, İsmet İnönü, evvelki akşamki nutkunda: «Müşterek emniyet, herşeye rağmen ve hâlâ milletlerin endişelerine karşı mümkün tek çare, ve daha iyi bir dünya kurulması hakkındaki ümidlerin dayanacağı tek unsurdur» demiştir.

Eğer bu müşterek emniyet emeli, bütün iyi niyetli devletlerin gayretine rağmen tahakkuk etmez, Avrupa bugünkü akıbeti meçhul tehlikeli kargaşalıktan kurtulamazsa, bu denksiz vaziyetten çok endişe edeceklerin başında ne Türkiye, ne Yugoslavya gelir. İki devlet, kendilerine ait sahada bu emeli üç yıldır tahakkuk ettirmiş bulunuyorlar. Bununla beraber beynelmilel sahada da, ayni gaye için ellerinden geldiği kadar çalışıyorlar. Bu çalışmanın kuvveti, kendi kuvvetlerine güvenden doğuyor. Türkiye - Yugoslavya ittifakı bu kuvvetin en sağlam, en temiz temel taşıdır, çünkü yalnız sulh için kurulmuştur.

Ankarada İsmet İnönü ile M. Stoyadinoviçin söyledikleri nutuklar, iki devlet arasındaki birliğin kuvvetini gösterdiği kadar, bu birliğin sadece sulhü muhafazaya matuf olduğunu bir kere daha ispat eden kıymetli, beliğ vesikalardır.

Necmeddin SADAK

Cumhuriyet bayramı neşe içinde kutlandı

Geçid resmi çok parlak oldu, yüz binlerce halk askeri alkışladı

Asker köprü üzerinde mahşeri andıran kalabalığın ortasından geçiyor

İstanbul, Cumhuriyetin on üçüncü yıl dönümünü dün büyük tezahüratla kutladı, yüz binlerce halk gece geç vakitlere kadar coşkun bir neşe içinde gezip eğlendi. Dün de yazdığımız gibi sabah erkenden sokaklar insanla dolmuştu. Bilhassa alayın geçeceği büyük caddeler geçilemiyecek hale gelmişti.

İbtida vilâyette ve kumandanlıkta tebrik merasimi yapıldı. Saat on birde geçit resmi başladı.

Resmi geçit, her sene olduğu gibi, Bayazıdda yapıldı. Burada tribünde kumandanlar, vali, vilâyet erkânı, konsoloslar bulunuyordu. Meydan müdhiş kalabalıktı.

Geçit resminde en önde istiklâl için uzuvlarını vermiş kahramanlar, malûl zabit ve neferler yürüyorlardı. Bunları muzika, üniformalı ihtiyat zabitleri, ihtiyat zabit mektebi talebeleri, kara, deniz askerî mekteblerin

(Devamı 4 üncü sahifede)

300 Lira

hediyeli «EN GÜLÜNÇ ADAM!.» karikatür müsabakamız

Yarın başlıyor

★

DİKKAT — Neşredilecek karikatürlerle beraber numaralı kuponları da saklamayı ihmal etmeyiniz. Çünkü eksik kuponlu cevaplar kabul edilmiyecektir.

★

Tafsilât bugün 11 ci sahifede

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan:

İSKENDER FAHREDDİN

Yeni tefrikamıza yarın başlıyoruz. Beşinci sahifemizdeki tafsilâtı okuyunuz.

Ankarada büyük geçid resmi 2 buçuk saat sürdü

Atatürk ve kıymetli misafirimizi yüz binlerce halk alkışladı

Türk ordusu tam bir intizam içinde geçti, yüz kadar tayyaremiz de geçid resmine iştirak etti

Aziz misafirimiz M. Stoyadinoviçle başvekilimizin Ankara istasyonunda ilk telâkisi

(M. Stoyadinoviçin Ankarayı ziyaretine aid diğer resimler sekizinci sahifemizdedir.)

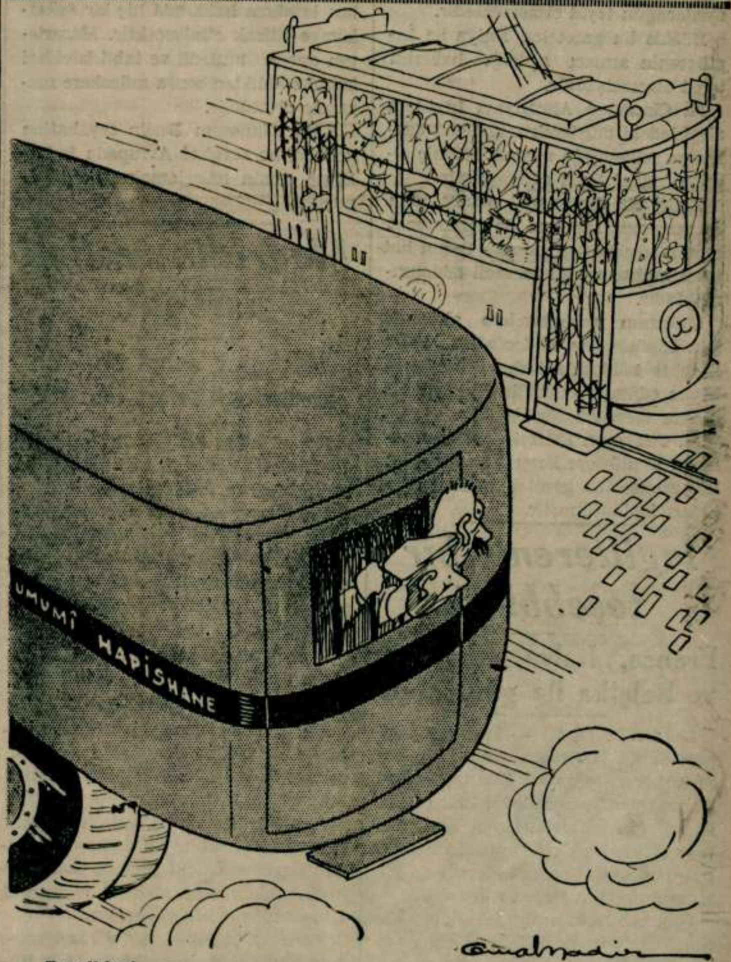
Ankara 29 (Telefon) — Ankara bugün en büyük bayram günlerinden birini daha yaşadı.. Cumhuriyetin 13 üncü yıldönümü yüzbinlerce halkın coşkun tezahüratı ile emsalsiz bir şekilde kutlandı... Halk sabahleyin güneşle beraber şehrin sokaklarına dökülmüş, Ankaranın civarından gelen yedi bine yakın köylü davullar zurnalarla millî oyunlar oynayarak büyük bayramın tesidine başlamışlardı... Şehir baştan başa bayraklarla süslenmiş, daha sabahtan itibaren Ankara radyosunda, meydanlarda kurulan halk kürsülerinde hatipler 14 üncü yılına giren cumhuriyetin Türk topraklarına ve Türk milletine getirdiği saadeti anlatıyorlardı...

(Devamı 4 üncü sahifede)

Bilmek bahsi

Yazan: Fazıl Ahmed Aykaç

Üçüncü sahifemizde okuyunuz

— Zavallılar!..
— Zavallılar!.

Son dakika

Dün Ankarada mühim müzakerelere başlandı

Müzakere aziz misafirimizle başvekilimiz ve hariciye nazırı arasında oluyor

Ankara 29 — Yugoslav başvekili M. Stoyadinoviç bugün geçit resminden sonra Başvekilimiz ve Hariciye vekilile birlikte otele dönerken büyük tezahüratla karşılaşmış, şiddetle alkışlanmışıtr. Otelin önünde binlerce halk toplanmıştı. Halk dost memleketin hükûmet şefini hararetle selâmlamıştır.

Otelde M. Stoyadinoviç ile İsmet İnönü ve Hariciye vekilimiz arasında görüşmelere başlanmıştır. Müzakereler epeyce uzun sürmüştür. Bir aralık halkın coşkun tezahüratı karşısında M. Stoyadinoviç ile İsmet İnönü balkona çıkarak halka teşekkür etmişlerdir.

Küçük itilâf Italya ile anlaşacak mı?

Pragda müzakereler yapılıyor, M. Titülesko yeni temayüle karşı şiddetli mücadeleye başladı

Bükreş 30 (Akşam) — Sabah gazeteleri Pragdan gelen mühim bir haberi neşrediyorlar. Bu habere göre Pragda küçük antantın Roma blokile yakınlaşmasına dair müzakerelere başlanmıştır.

Mement gazetesinin Pragda bulunan muhabirinin telefonla bildirdiğine nazaran Romanya hariciye nazırı gazetecilere beyanatında küçük itilâfın bugünkü menfaatlerine karşı taahhütlerini tutmakla beraber İtalyaya yaklaşmakta olduğunu söylemiştir. Bu nokta, kral Karolun yaptığı müzakerelerin sonunda bildirilecektir.

YENİ BİR BLOK

Bükreş 30 (Akşam) — Eski hariciye nazırı M. Titüleskonun reisliği altında bir blok teşekkül etmiş ve bu blok memlekete hitaben bir beyanname neşretmiştir. Beyannamede Romanyanın dış politikasına verilmekte olan yeni istikamet şiddetle tenkid edilmekte ve bununla mücadele edileceği bildirilmektedir.

Sağ cenaha mensub fırkalar yeni bloka karşı şiddetli neşriyata ve mücadeleye başlamışlardır.

MÜHİM KONUŞMALAR

Bükreş 30 (Akşam) — Pragdan gelen haberlere göre Romanya kralı ile Çekoslovak hariciye nazırı M. Benes, ve iki hükûmetin hariciye nazırları arasında mühim konuşmalar yapılmaktadır. Konuşmaların neticesinde bir tebliğ neşredilecektir.

Ingiliz - Italyan münasebatı

Italyanın, Almanyayı Ingiltere aleyhine çekmeğe çalıştığı teyid edilmiyor

Roma 29 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden: M. Cianonun seyyahatinin neticeleri, İtalyan gazetelerinin dediği gibi, İtalyanın Cenevreden ayrılacağını teyid etmemektedir.

Bilâkis bu gazeteler, İtalya ile İngilterenin araları açıldığı haberini teyid etmemişlerdir.

M. Cianonun Almanyayı İngiltere aleyhindeki müşterek muhalefet cephesine celbetmeğe memur edilmiş olduğu haberi teyid edilmemiştir.

Emin bir diplomasi menbaından Almanyanın İngiltere ile mukarenet temini teşebbüsleri Roma - Berlin hattının muhtemel bir temdidi addolunmaktadır.

İtalyanın müzakerelere girişmek için İngiltereden Akdenizdeki hattı hareket hakkında izahat istiyeceği beyan edilmekte idi. Şimdi, böyle bir mesele mevzuubahis değildir.

M. Cianonun Berlini ziyareti esnasında İngiltereye karşı fena bir lisan kullanmış olan gazetelerin bazı nüshaları toplantılmıştır.

Ingilterenin bir teşebbüsü

Fransa, Italya, Almanya ve Belçika ile görüşecek

Londra 29 (A.A.) — Morning post gazetesinin bildirdiğine göre, İngiltere hükûmeti yakında Fransa, İtalya, Almanya ve Belçika ile bir fikir teatisi için diplomatik yolla teşebbüsatta bulunacaktır. Bu fikir teatisinin hedefi, muhteif noktai nazarlar arasında bir uzlaşma zemini bulunabilmesidir.

İngiltere hükûemtinin fikri, beynelmilel vaziyetin yeni inkişaflarına göre umumî konuşmalarda bulunmak ihtiyacının daha ziyade artmakta olduğu merkezindedir.

Macaristanın dış politikası

Hukuk müsavatı kabul edilmedikçe silâhları bırakmayı görüşemez

Budapeşte 30 (Akşam) — Hariciye nazırı M. Kanya âyan meclisinde beyanatında demiştir ki: «Macaristan, hukuk müsavatı tanınmadıkça silâhları bırakma hakkında hiç bir müzakereye iştirak etmiyecektir. Macaristan ancak mutedil ve tabiî istekleri kabul edildikten sonra müzakere masasına oturabilir.

Kont Cianonun Berlin seyahatine gelince, bu seyahat Avrupada iş birliğine zemin hazırlamak için yapılmıştır.»

Madridin teslimi istendi

Hükûmet şehri sonuna kadar müdafaa edecek

Teneriffe 29 (A.A.) — General Franko, Madrid hükûmetine bir ültimatom vererek şehrin teslimini istemiştir.

Diğer taraftan general Varela, radyo ile Madrid ahalisine hitaben bir nutuk söyliyerek nasyonalistlerin ileri karakollarına teslim olan kimselerin hayatlarının bağışlanacağı vadinde bulunmuştur.

Madrid 29 (A.A.) — Başvekil Madrid ahalisine hitaben bir beyanname neşretmiştir. Bunda deniliyor ki:

«Kat'î bir hamle yapmak zamanı gelmiştir. Düşman bizim muzaffer olmak azmimize karşı tecavüze başlamıştır. Meşru hükûmet, nihaî galebeyi temin edecek her türlü vesaite maliktir. Bütün esirlerin canlarına dokunulmamasını emrederim. Hükûmet, faşizme karşı bir istihkâm olan Madridi kurtarmak için elinden geleni yapacaktır.»

Paris 29 (A.A.) — Erogne radyosunun bildirdiğine göre, Madriddeki hükûmetçi kuvvetler şefi kaymakam Lopez öldürülmüştür.

Bu Sabahki Telgraflar

6 saat süren bir toplantı

İspanya işlerine karışmamak komitesinde hararetli konuşmalar oldu

Londra 29 — İspanya işlerine karışmamak komitesinin dünkü toplantısı 6 saat sürmüştür. Toplantı ancak saat yirmi üçe doğru tatil edilmşitir. Neşredilen zabıt hulâsası 17 sahifeden mürekkeptir.

Zabıt hülâsasına göre Sovyet Rusyanın İtalya ve Portekiz hakkında ileri sürdüğü anlaşmayı ihlâl iddiası varid görülmemiştir. Sovyet delegesinden başka bütün delegeler bu hususta mutabık kalmıştır.

Lord Plymouth İngilterenin yegâne endişesi İspanyadaki anlaşmazlığın beynelmilel mahiyet almasına mâni olmak olduğunu söylemiştir. Portekiz hükûmeti, Portekiz limanlarının kontrolu hakkındaki Sovyet teklifini kabul etmemiştir.

İtalyan delegesi, Sovyet beyanatının sarih olmamasından şikâyet etmiş, dünya matbuatındaki heyecanı Sovyetler doğurduğu gibi iki taraftan birini harbi uzatmağa da kendisinin teşvik ettiğini bildirmiştir. İtalya, aleyhindeki ithamlardan hepsini reddetmiştir.

Sovyet delegesi bu beyanatın, Alman cevabı gibi, tatmin edici olmadığını bildirmiş, İtalyanın gerek İspanyada, gerek Mayorka adasında anlaşmayı ihlâl ettiğini ileri sürmüştür.

Lord Plymouth bunun üzerine demiştir ki: İtalya aleyhine vaka göstererek ileri sürülen ithamların tetkiki şu neticeyi vermiştir: Ya bu vakaların delilleri yoktur, ya İtalyanın anlaşmaya iltihakından evvel vukua gelmiştir.

M. Corbin, Fransız hükûmetinin ademi müdahlenin devamını tam surette tasvip etmekte olduğunu, anlaşmanın fiilî surette tatbiki için elinden geleni yapacağını, her nevi pratik kontrol projelerini tetkik edeceğini ve diğer hükûmetlerin üzerinde mutabık kaldıkları bütün tedbirlere iştirak edeceğini bildirmiştir.

Lord Plymouth, Sovyetlerin vaziyetinin sarih olmadığına işaret ederek şu suali sormuştur?.

Sovyetler birliği halen kendisini anlaşma ile bağlı mı telâkki ediyor, yoksa asilere mühimmat verildiğini düşünerek teahhütlerinden kendisini sıyrılmış mı telâkki etmek niyetinde bulunuyor?.

Komite çarşamba günü tekrar toplanacaktır.

Izmirde bir otobüs iki kaza yaptı

Dört ağır yaralı var kaçan şoför yakalandı

İzmir 29 (Telefon) — Bugün burada çok feci bir otobüs kazası oldu. Otobüs ve bir araba parçalandı; dört ağır yaralı var.

Şoför Şahin, idaresindeki otobüsle saat 20 de Tepecikten hareket etmiş ve Kordondan geçerken Nesim oğlu Avram adında birini çiğnemiştir. Avram ifade veremiyecek halde ağır yaralanmıştır.

Şoför Şahin, bu kazadan sonra derhal lâmbalarını söndürmüş ve olanca hızı ile Kordonda ilerilemiştir. Bu esnada karşısına çıkan bir binek arabasına çarpmıştır. Arabada bulunan tütün tüccarlarından Süleyman Faik ve karısı Lûtfiye muhtelif yerlerinden ağır yaralanmışlardır.

Otobüs şoförü, bu ikinci kazadan sonra şaşırmış ve içinde 22 yolcu bulunan otobüsünü postane duvarına çarpmıştır. Yolcularda yaralı yoktur. Yalnız şoför Şahin başından yaralanmıştır. Yaralılar hastaneye kaldırılmışlardır.

Şoför, ifadesinde birinci kazadan korkarak kaçmak istediğini ve inkinci kazaya bu suretle sebebiyet verdiğini söylemiştir. Adliye tahkikata devam ediyor.

İzmir Valisi 800 mahkûma yemek verdi

İzmir 29 (Telefon) — Vali B. Fazlı Güleç bugün hapishaneye giderek 800 mahkûma kendi parasile sıcak yemek verdi ve mahkûmlarla görüştü.

Kömür yolu

Hat dün Çatalağzına vardı

Ankara 29 (Akşam) — Bugün Filyos - Irmak kömür yolu Çatalağzına varmış yani demiryolu kömür havzasına girmiş bulunuyor. Kömür hattının tamamlanması için 25 kilometrelik bir parça kalmıştır. Bu bitince Zonguldakta demiryolu şebekemize bağlanmış olacaktır.

Bu 15 kilometrelik parça demiryollarımızın en arızalı kısımlarındandır. Ve inşası için beş milyon lira sarfedilecektir.

Ismet Inönünün Atatürk hakkında bir makalesi

Ankara 29 — Londrada çıkan Financial Times gazetesi Türkiyeye dair bir nüsha çıkaracaktır. Bu münasebetle Başvekilimizden ve vekillerimizden birer yazı istemiştir.

Başvekilimizin yazısı Atatürke dairdir. İsmet İnönü Atatürkten o kadar derin bir anlayış ve sevgi ile bahsetmiştir ki Atatürk çok mütehassis olmuş ve gözleri yaşarmıştır.

Dünkü hadise

Istanbul basınkurumu da protesto etti

İstanbul basın kurumu gerek Yugoslavya başvekilinin İstanbula gelişinde ve gerekse dün cumhuriyet bayramında valinin emrile foto muhabirimiz Faiğin merasim sahasından dışarı atılmasını alâkadar makamata bir telgrafla bildirmiş ve bu keyfî muamelelere bir nihayet verilmesini temenni etmiştir. Aynı zamanda Ankarada bulunan kurumun reisi de icab eden teşebbüslerde bulunmağa memur edilmiştir.

Dünkü hâdise hakkındaki yazımız üçüncü sahifemizdedir.

Elektrik şirketile müzakere

Ankara 29 — Elektrik şirketile muallâk meseleler için yakında müzakerelere başlanacaktır. Şirket merkezinden bunun için bir mümessil gönderilmiştir.

Şark şimendiferlerile başlıyan müzakerenin ilk safhası iyi neticelenmiştir. Esasta mutabık kalınmıştır. Şimdi fiat meselesi görüşülecektir.

Bayramımız münasebetile

Bükreş elçiliğimizde bir resmi kabul yapıldı

Bükreş 29 (Akşam) — Türkiye cumhuriyetinin 13 üncü yıldönümü münasebetile bugün Türkiye büyük elçiliğinde bir kabul resmi yapılmıştır. Bükreş radyosu da İstiklâl, Atatürk ve cumhriyetin 10 uncu yıldönümü marşları ile halk şarkılarını nakletmiştir.

Gerek Üniversül, gerekse diğer Bükreş gazeteleri idarehaneleri önündeki camekânları cumhur başkanımızın resimleri ve Türkiyenin terakkıyatını gösteren resimlerle süslenmişti. Bugünkü gazeteler, cumhuriyettenberi Türkiyenin mazhar olduğu terakkilerden bahseden sitayişkâr makaleler neşretmişlerdir.

ATATÜRKE TELGRAF

Viyana 29 (A.A.) — Türkiye millî bayramı münasebetile federal başkan M. Miklas Atatürke bir telgraf çekerek, kendisi ve milleti için en samimî temennilerini bildirmiştir.

Irak erkânıharbiye reisi Ankarada

Ankara 29 — Irak Erkânıharbiyei umumiye reisi Tâhâ Paşa Londradan gelmiştir. Tâhâ paşa bugünkü geçid resminde bulunmuştur.

Irak Erkânıharbiye reisi burada iki gün kalacaktır.

Batan Mısır vapurunun adı Abdüllatif Lütfü imiş

İskenderiye 29 (A.A.) — Abdüllâtif Lütfü adındaki Mısır vapuru, İskenderiye açıklarında batmıştır. 50 kişi telef olmuştur.

Yunanistana alınmıyan mallar

Yunanistan finans bakanlığının bir kararı

Ankara 29 (A. A.) — İktisat vekâletinden: Bedeli bankaya yatırıldığı halde tediye tarihinden üç ay zarfında Yunanistan dahiline alınmıyan mallar hakkında Yunanistan finans ve ekonomi bakanlığından aşağıdaki karar alınmıştır:

Kanunen selâhiyettar bir banka marifetile perası tediye edilmiş olan mallar, hesapları tesviye edildiği tarihten üç ay zarfında memlekete, istihlâk edilmek üzere, ithal olunmadıkları tekdirde, on misli gümrük resmine tebi tutulacaklardır.

Bedelinin yatırıldığına mütedair banka tasdiknamesinin malın memlekete girebileceğine dair Yunanistan bankasının vesikası altında bulunan tarih, mezkûr mühletin mebdeidir.

Yukarıdaki malların alınmasından evvel parası yatırılmış olan mallara aid üç aylık mühletin mebdei işbu kararnamenin neşri tarihidir.

Ankara 29 (A.A.) — İktisat vekâletinden:

10/11/934 tarihli Türk-Yunan ticaret anlaşması mucibince Yunanistandan Türkiyeye ithal edilecek malların ödenilmesi için tedavüle çıkarılmış olan «bons de caisse» lerin 31 kânunusani 1937 tarihine kadar muteber olmaları ve yine mezkûr anlaşma mucibince başlamış olan hususî takasların mezkûr tarihe kadar ikmal edilebilmesi Yunanistan bankasınca da kabul edilmiştir.

Fransız bütçesi

İngiltere bankasından 3 milyarlık istikraz yapılacak

Paris 29 — Fransa Maliye nazırı M. Auriol mebusan meclisi Maliye encümenine verdiği izahatta 1927 bütçesinin tatbik edilmekte olan para kanunundan alınacak tecrübeye göre muvakkat bir mahiyeti haiz olduğunu, fakat İngiltere bankasından 3 milyar franklık istikraz vaktinde aktedileceği cihetle, hazinenin ihtiyaçlarına kifayet edeceğini söylemiş, yakında amortisman sandığı ile konsolide edilmiş rantlar miktarında bir istikraz akdetmesine müsaade edecek bir anlaşma yapılacağını ve ahval ve şerait icabı olarak amortismanların muvakkat bir zaman için tadil edileceğini haber vermiştir.

M. Auriol, yakında parlâmentoya tasdik edilmek üzere millî müdafaa için 8 milyar ve büyük inşaat için de 3,5 milyar franklık munzam fevkalâde bir bütçe verileceğini ilâve etmiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Muhterem misafirimiz

Cumhuriyet bayramının sevinçleri içinde, dost bir memleketin muhterem başvekilini de aramızda görmek bize pek büyük bir memnuniyet veriyor. Yakın şarkta kuvvetli bir sulh âmili olarak dahili terakki ve ıslahat işlerinde rahat rahat çalışmak istiyen Türk cumhuriyeti Yugoslavya hükûmetinde kendisine pek samimî bir mesai arkadaşı bulmuştur. Türk ve Yugoslav dostluğu coğrafi ve siyasi vaziyet ve şeraitin mahsulü olduğu kadar iki kavim arasında, mertlik ve samimiyet sahalarındaki müşabehetin de icabatındandır.

Yugoslavya hükûmeti azimli ve muktedir şeflerinin idaresi altında son zamanlarda çok büyük terakkiler temin etti. Umumî harbden evvelki Sırbistanın vaziyeti hatırlardadır. Belgraddaki sefarethaneler, ziyafet verecekleri zaman, itina ettikleri bazı yemekler için Peşteye sipariş vermek mecburiyetinde idiler. Bugünkü Belgradı görenler daha düne ait olan şu hale kabil değil inanamazlar. Belgradda bilhassa son on on beş sene içinde yepyeni, modern, kocaman bir şehir vücud bulmuş, tamamen garblı bir hayat başlamıştır.

Yugoslavyanın göze çarpan hususiyetlerinden biri bütün halkın gayet nazik, kibar yaradılışlı, çalışkan ve doğru olmasıdır. Bu millî karakter Yugoslavyayı maddeten olduğu kadar manen de kuvvetli bir hale çıkarıyor. Az vakit zarfında Yugoslavyanın temine muvaffak olduğu terakkiler ispat ediyor ki bir memleketin ilerilemesi için ne sol taraf nazariyelerine dalmağa ihtiyaç vardır, ne de faşistliğin ifratlarına. Normal her rejimde kabiliyetli ve himmetli şeflerin idaresi altında tabiatin çok iyi mevhibelerle süslediği bir millet hayret verecek medenî muvaffakıyetler elde edebiliyor. İşte Yugoslavya ziyaretinden ecnebilerin alacakları intiba budur.

Bugün aramızda pek samimî bir dost olarak misafir ettiğimiz muhterem Yugoslavya başvekili Türkiye ile memleketi arasında ticaret münasebetleri tanzim edecek mukavelenamelerin imzasında bulundu. Yakın komşular arasında dostluk rabıtalarını ticarî münasebetlerle takviye etmek pek tabiî icablardandır. Türkiye ile Yugoslavya biribirile ancak dost olabilirler. Maruz oldukları tehlikeler müşterek olduğu gibi aralarında ihtilâf ve zıddiyeti icab ettirecek hiçbir mesele de yoktur. Bundan başka biribirlerini anlamış, takdir etmiş iki millettir. Aralarında esaslı bir çok noktalarda derin bir benzerlik te vardır. Onun için, bugün muhterem misafire karşı gösterilen hüsnü kabul alelâde resmî teşrifat çerçeveleri içinden çıkarak çok samimî ve kalbden bir tezahür mahiyetini alıyor.

Akşamcı

Ruam mücadelesi

Vilâyet ve belediye baytar müdürlükleri tarafından yapılmağa başlanan ruamla mücadele bu ay sonunda nihayete erecektir. Bu müddet içinde üç bine yakın hayvanın gözüne İnsülin enjeksiyonu yapılmıştır. Şimdiye kadar ruam illetine tutulduğunda şüphe edilen hiç bir hayvana tesadüf edilmemiştir. Müşahede neticesinin raporu bu ay sonunda hazırlanarak Ziraat vekâletine verilecektir.

ŞEHİR HABERLERİ

Sürp Agop

Mütehassısın fikri alındıktan sonra karar verilecek

Sürp Agop mezarlığı sahasına aid davanın şehir namına kazanıldığı ve tapu senedinin belediye namına tapudan çıkarıldığı malûmdur. Dava, mezarlık arsasının boş olan, yani bina bulunmayan kısmına aitti. Arsaya aid dava kazanıldıktan sonra garajla yanındaki diğer küçük binalara aid olmak üzere Ermeni cemaati namına doktor Celâlyan namında biri dava açmıştı. Fakat doktor ölünce bu dava da yüz üstü kalmıştır. Maamafih garajla yanındaki binalar hakkında açılan dava arsanın asıl hukukî vaziyeti ile alâkadar olmadığından mezarlık sahasının kısa bir zaman içinde bütün pürüzlü işlerden kurtularak tamamile şehre mal olacağı muhakkak görülüyor.

Belediye arsaya tamamile tasarruf ettikten sonra burasını ifraz ederek satmağı düşünüyordu. Fakat şimdi şehircilik mütehassısı M. Proste'un fikri alınmadan bu saha hakkında katî bir karar verilmiyecektir.

kavga ve cerh

Zühtü ve Orhan adlarında iki kişi dün kavga etmişlerdir. Bunlardan Orhan, Zühtüyü başından tehlikeli surette yaralamıştır. Polisler yaralı Zühtüyü söz söyliyemiyecek bir halde hastaneye kaldırmışlar, Orhan yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Bozuk fren

Bir tramvay, bir otomobile çarptı

Dün gece saat 21 sıralarında bir otomobil Harbiyeden taksime gelirken önünde giden diğer bir otomobil birdenbire durmuştur. Bu vaziyet karşısında arkadaki otomobil de durmağa mecbur olmuştur. O sırada arkadan gelen vatman Enverin tramvayı otomobile çarparak arka tarafını parçalamıştır. Kazada nüfusça yaralanan yoktur.

Zabıtanın verdiği resmi rapora nazaran kazayı müteakip mahallinde fen heyeti tarafından yapılan tedkikat neticesinde vatman Enverin tramvayının frenleri bozuk olduğu ve frenlerin tutmaması yüzünden kazanın vuku bulduğu anlaşılmıştır. Tahkikat devam ediyor.

Şehir tiyatrosu fiatleri

Bu sene Şehir tiyatrosunun mevki fiatleri çok ucuzlatılmıştır. Dram kısmında koltuklar 30-40-50, operette 50, 75, 100 kuruştur. Çocuk tiyatrosunun bileti yoktur. 7 buçuk kuruşa satılan güzel bir mecmuayı almakla tiyatroya giriliyor.

Kasap dükkânları hakkındaki karar

Şehir meclisi daimî encümen kararile kasap dükkânlarında etlerin teşhir edileceği yerlerin çini ile döşenmesi lâzımdır. Kaç kasap dükkânının bu karara riayet ettiği yakında yapılacak umumî teftiş neticesinde meydana çıkacaktır. Bu memnuiyete riayet etmeyen kasap dükkânları hakkında ceza zaptı tutulacaktır.

Ne Hakla?...

Vali bay Muhiddin gazetemiz fotografcısını Cumhuriyet bayramı merasiminde bulunmaktan da menetti

Vali ve Belediye reisi bay Muhiddin, dün Beyazıtta geçid resmi esnasında, gözüne ilişen, AKŞAM'ın foto muhabirini, polis müdürü marifetile merasim sahasından dışarı attırmıştır.

Bu, iki oluyor.

Üç gün evvel de, Yugoslavya Başvekilinin İstanbula geldiği gün, foto muhabirimizi gene polis vasıtasile istasyondan dışarı çıkartmıştı.

Eğer, Akşamın foto muhabiri, bu gibi merasimde vücudü zararlı, asayiş için tehlikeli, korkunç «mazannei su» erbabından ise, bu vaziyeti gazetemize bildirerek nazarı dikkatimizi celbetmesi, vali için, Akşam'ı bu gibi mühim merasimde ani olarak resimsiz bırakmaktan daha doğru bir hareket olurdu.

Yok eğer, AKŞAM gazetesini, bu gibi merasimde resim koymaktan menetmek istiyorsa, bunun sebebini ilân etmesi kendisi için, böyle hissî ve şahsî hareketlerden daha mühim bir vazifedir.

Dost bir devlet Başvekilinin gelmesi, ve bilhassa Cumhuriyet bayramı gibi, bütün gazeteler fotoğrafçılarının yalnız meslek icabı değil, millî bir vazife olarak hazır bulundukları merasimden «Akşam» fotoğrafçısını polis marifetile dışarı attırmak için bay valinin bildiği düşündüğü çok mühim sebepler olmak lâzımdır. İstanbulun bir semtine üşüşen, bütün matbuatın bahsettiği sineklerin şu veya bu şekilde bir resmini çekmiş olması, bir gazete fotoğrafçısının ve bu münasebetle bir gazetenin, vazifesini yapmaktan polis marifetile menedilmesini icabettireceğini aklımız almadığı için, valinin reva gördüğü bu fevkalâde muamelenin sebebini öğrenmek istiyoruz.

Bay Muhiddin, şu veya bu şekilde sinek resminden dolayı bir gazete fotografçısına kızmış olabilir. Hattâ diyelim ki şu veya bu şekilde sinek resmi çıkarmış olmak o fotoğrafçı için büyük bir hatâ, bir suçtur. Bir suçluya cezasını vermek için kanunlar, mahkemeler vardır. Cumhuriyet kanunları, bay Muhiddine, şahsen icrayı adalet suretile bir gazeteciyi, vatandaşlara en büyük haklarını veren, en kudsi hurriyet kanunlarını vazeden cumhuriyetimizin yıl dönümünde vazifeden menetmek hakkını asla veremez. Bütün vatandaşlara kanunî hareket örneği olması icabeden valinin bu garib hareketini bir kere daha teessüfle kaydeder, kanunu herşeyden üstün tutan, Cumhuriyet rejiminin icabatını çok iyi bilen muhterem Dahiliye vekilinin - matbuatın hâmisi sıfatile de - nazarı dikkatini celbederiz.

Doğum

Şehir meclisi zabıt ve muamelât müdürü bay Zühtünün dün sabah bir erkek çocuğu dünyaya gelmiştir. Cumhuriyetin yıldönümünde doğan bu yavrunun ailesine ve memlekete hayırlı olmasını dileriz.

Tünel hanı

Galatadaki binanın inşasına yakında başlanacak

Tünel şirketinin Galatada inşa edeceği yeni bina hakkında hazırladığı proje yeni yollar ve yapılar talimatnamesine aykırı düştüğü için keyfiyet Nafıa vekâletinden sorulmuştu.

Vekâlet bu hususta alâkadar makamlardan mütemmim malûmat istemiştir. Yakında katî emir geldikten sonra binanın inşasına başlanacak ve yeni tünel binası altı ay içinde ikmal edilecektir.

Kömür taşımak yüzünden kavga

Kadıköyünde Söğüdlüçeşme civarında Kadir ile Ali dün kömür taşımak meselesinden kavga etmişlerdir. Kavgada ikisi de biribirlerini başlarından ağır yaralamışlardır. Yaralı kavgacılar hastaneye kaldırılmışlar, zabıta tahkikata başlamıştır.

Bir kamyon bir çocuğa çarptı, çocuk yaralandı

Şoför Recebin idaresindeki kamyon dün Vefada Vezneciler caddesinden geçerken önünden bisikletle gitmekte olan Sadeddin adında bir çocuğa çarpmıştır. Çarpma neticesinde bisiklet parçalanmış, Sadeddin de birçok yerlerinden tehlikeli surette yaralanmıştır. Çocuk hastaneye kaldırılmış, şoför yakalanarak tahkikata girişilmiştir.

Karpit tutuştu

Iki çocuk ağır surette yaralandı

Kadıköyünde Hasan paşa mahallesinde oturan karpuzcu İhsan dün oğlu sekiz yaşındaki Halil ile komşunun çocuğu gene ayni yaşlarda Mehmedi dükkânına götürmüş ve çocukları dükkânda bırakarak bir şey almak üzere kendisi dışarıya çıkmıştır.

İki çocuk dükkânda yalnız kalınca İhsanın geceleri yaktığı karpit lâmbasını görmüşler ve ellerine alıp oynamağa başlamışlardır. Çocuklar lâmbayı bir müddet evirip çevirdikten sonra bir de kibrit yakmışlardır. Kibrit yaklaştırılınca lâmbadaki karpitler birdenbire tutuşmuş ve lâmba şiddetle patlamıştır. Bu patlama neticesinde parçalanan lâmbanın tenekeleri ve karpit parçaları iki çocuğun yüzlerine, gözlerine saplanarak ağır surette yaralanmışlardır. Çocuklar hastaneye kaldırılmışlardır.

Menba suları

Memba suyu sahtekârlığını takip etmek üzere iki belediye mürakibi memur edilmiştir. Bunlar sık sık nümune alarak suları tahlil ettiriyorlar. Memba sularının kaplara doldurulması ve satılması hakkındaki talimatnameye göre su, memurun gözü önünde kaplara doldurulacak ve kapların ağızlarına kurşun mühür veya bandrol konacaktır. Halbuki bazı memurların buna riayet etmedikleri, sucuların su kaplarına gelişi güzel su doldurdukları görülmektedir. Belediye, bunun önünü almak için vazifesini ihmal eden memurları cezalandıracaktır.

KISA SÜTUN:

Bilmek bahsi

Tabiatin tezgâhında insanlar en çok şu vasıflarla ürer:

Yalancı, hilekâr, korkak, âdi, zalim, zayıf, ahmak, hasta, tenbel, kıskanç vs.

Halbuki cemiyetin ve kanunlarla ahlâkın davası şudur:

Yaradılışlarındaki lekelerden şimdi bahsettiğim insanları akıllı, ahlâklı, tedbirli, terbiyeli, fedakâr, nezih, kuvvetli, sıhhatli, dürüst, zarif ve duygulu mahlûklar yapmak.

İnsanın kendi kendine soracağı geliyor: Kıtıktan kişmir şalı, deve dikeninden hanım eli olur mu?

Bilmem. Fakat fen ve terbiye, asırlardır bunu oldurmağa çalışıyor. Çok büyük himmet. Yalnız öğrenmek isterdim. Şimdiye kadar bir adam çıkıp ta sarfedilen külfetle elde edilen nimet arasında bir karşılaştırma yapmış mı? Böyle bir deneme işine çok lüzum var. Çünkü o olmadıkça sarfedilen gayretlerin şimdiye kadar olduğu gibi, şimdiden sonra da pek çoğu boşuna gidecektir sanırım!

Ancak harb ardı devir bir çok şeyi körü körüne yapmak itiyadındadır. Çünkü derin araştırmalara kimsenin ne vakti, ne de enerjisi müsaid!

Söyliyen ne doğru söylemiş:

Her şeyi hiç zahmet çekmeden anlamağı istemek bir kerre anlamanın ne demek olduğunu anlamamaktır. Ondan sonra da bütün ömrümüzde kendimizi hiç bir şey anlamamağa mahkûm etmektir. İşte bugünün gençliğine musallat olmuş hastalıklardan biri! Bir çok körpe kafa tanırım; her şeyi bilmek iddiasında. Ve ne kadar bilgi yoksulu görürüm; her gün her meseleyi hemen kavradım sanmak gafleti içinde!

Çok esef edilecek şey! Ancak bu acıklı derd, yurdumuzun hayli tanınmış bazı şamatacı yazmanlarında bile var. Ve belki bir çok gence ötekilerin içi boş ve dışı yaygaralı ifadesinden bulaşmış bulunuyor. Bu zümre için, akıl ve ilim lüzumsuz bir vahimeden ibaret gibi görünmektedir. Halbuki medeniyet dilinde aklın ve ilmin üstüne çıkacağım demek, sade insanlığın değil, hatta bazı defa hayvanlığın bile altında kalacağım mânasına gelir!

Fazıl Ahmed Aykaç

Cenazelerin belediye vesaitile defni işi

Cenazelerin belediye vesaitile hazırlanarak defnedilmeleri için 935 bütçesine tahsisat konmuştu. Bütçe gelince bu tahsisata göre arzu eden ailelerin ölülerini muayyen bir ücret mukabilinde kaldırmak üzere teşkilât yapılacaktı.

Fakat Dahilye vekâleti tarafından gönderilen bütçede bu tahsisatın kaldırıldığı görülmüştür. Bunun bir yanlışlık olduğu tahmin edildiğinden keyfiyet Dahiliye vekâletinden sorulmuştur.

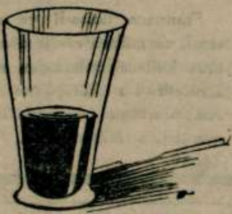
Mangal devrildi, bir kadın yaralandı

Kumkapıda Lânga civarında oturan belediye tahakkuk memurlarından Hüseyinin 80 yaşındaki annesi Şefika dün evin alt katında odada mangal yanında otururken mangalı devirmiştir. Ateşler kadının üzerine dökülerek vücudunun bir çok yerleri yanmıştır. Yaralı kadın hastaneye kaldırılmıştır.

Bay Amcaya göre...

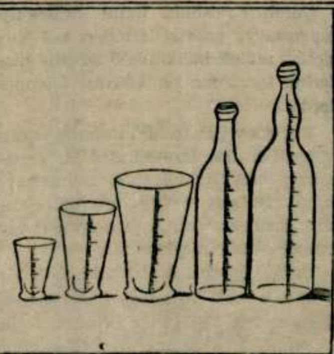
— İçki kapları ölçüye göre yapılacakmış diye işittim de sevindim bay Amca!... Bu bilhassa ölçü ile yiyip içenler için pek lüzumlu!..

... Meselâ doktor bana her akşam, işinden çıktıktan sonra 77,5 gram şarap içeceksin, dedi...

... Fakat ölçüsüz kaplarla bunu tayin etmeğe imkân yok tabii!.. 77,5 derken 777,5 gramı deviriyorum!..

... Bu sebepten yalnız şişeler değil, en küçük içki kapları bile ölçülü olmalı!..

B. A. — Evet, hem öyle ölçülü olmalı ki içen adam cıvımaya başlayınca şişenin ağzı kendiliğinden kapanıvermeli!..

Ankarada büyük geçid resmi

(Baştarafı birinci sahifede)

Felâketli günleri bilen ihtiyarların gözleri sevinç yaşlarile dolu... Cumhuriyet devrinin çocukları sokaklarda millî marşlar söyliyerek dolaşıyorlar... Trampet ve boru sesleri bu büyük günün sevincini her tarafa ilân ediyor... Şehirden büyük resmi geçidin yapılacağı ipodroma giden uzun asfalt yol baştan başa, erkenden bir yer temin etmek için yola çıkmış binlerce insanla dolu... Her yüzde bir sevinç var... Şehrin ne tarafına bakılsa belli ki bugün en büyük bayram, cumhuriyetin yıldönümüdür...

ATATÜRK TARAFINDAN MECLİSTE KABUL

Atatürk saat 12 de Büyük Millet Meclisine gelmişler ve bütün yollarda birikmiş olan on binlerce halk tarafından coşkun tezahüratla selâmlanmışlardır. Reisicumhur Büyük Millet Meclisine gelişlerinde Meclis reisi Abdülhalik Renda, başvekil İsmet İnönü, büyük erkânıharbiye reisi mareşal Fevzi Çakmak ve Millet meclisi riyaset divanı âzaları tarafından karşılanmıştır.

Büyük Millet Meclisinde yapılan tebrik merasiminde refakatinde hususi daire şefleri olduğu halde büyük misafirimiz Yugoslav başkanı ekselans Stoyadinoviç ve Sovyet Rusya Assoviyakim reisi general Eideman ve yanındaki zevat ta bulunmuşlardır.

Atatürk ekselans Stoyadinoviçin tebriklerini kabul ederken büyük misafirle bir müddet görüşmüştür.

TRİBÜNLER HINCA HINÇ DOLU

Saat 12 de ipodromun büyük tribünleri görülmemiş bir insan kalabalığı ile hıncahınç dolmuştu. İpodromda 100 bine yakın insan vardı. Vekiller, büyük üniformaları ile kor diplomatik, mebuslar yüksek devlet memurları tribünlerde kendilerine ayrılan yerleri işgal etmişler...

MİSAFİRİMİZ GELİYOR

Saat tam 13 de dost Yugoslav devleti Başvekili kıymetli misafirimiz M. Stoyadinoviç ve refikalarını taşıyan otomobiller halkın alkışları arasında ipodroma girdi ve kendilerine tahsis edilen tribüne gene alkışlar arasında geçtiler. Yugoslav matbuat mümessilleri, Türk gazetecileri ile birlikte ayrı bir tribünde oturuyorlardı.

ATATÜRK GELİYOR

Halk heyecan içinde Atatürkü, Büyük şefi bekliyor... Saat on üçü beş dakika geçe Türk topraklarına cumhuriyeti getiren Büyük Atatürk, ve maiyetini taşıyan otomobiller uzaktan göründüğü zaman yüz binlerce insanla dolu tribünler:

— Yaşa var ol...

Seslerile dakikalarca inledi... Atatürk halkın gittikçe artan coşkun tezahüratı arasında reisicumhur locasına çıktılar...

BAYAN SABİHANIN UÇUŞLARI

Geçid resmi başlamadan evvel ilk Türk kadın tayyarecisi bayan Sabiha Gökçen havada tayyare ile akrobati numaralar yaptı ve mahirane manevraları halk tarafından dakikalarca alkışlandı.

PARAŞÜTÇÜLER ATLIYOR

Bundan sonra Türk kuşu talebelerinden 20 ye yakın paraşütçü havada dolaşan tayyareden atlıyarak ipodroma indiler..

Atatürkün tribününde bulunmakta olan Sovyet Rusya Assoayakim başkanı general Eydeman geçit resmi esnasında Türkkuşu plânör ve paraşütçülerinin uçuş ve atlayışlarını büyük bir alâka ile tekip etmiş ve Türkkuşu kurumunun pek kısa bir zaman içinde elde ettiği neticeden ve genç plânör ve paraşütçülerin muvaffakıyetlerinden takdir hislerini Atatürke arzetmiştir.

RESMİ GEÇİT BAŞLADI

Saat tam 14 de izcilerin boru sesleriIe resmi geçide başlandı. Memleketin her tarafından Ankaraya gelen 2000 izci muntazam adımları ve yeknesak kıyafetleri ile Atatürkün önünden geçerek Büyük Şefi selâmladılar...

İzciler sivil mektepler takip etti. Türk kuşu talebeleri ellerinde ufak modeI tayyareler olduğu halde resmi geçide iştirak ettiler. Bu esnada yüz kadar tayyare mütemadiyen ipodromun üzerinde dolaşıyor, bu büyük günün heybetini bir kat daha arttırıyorlardı.

Mekteplerden sonra önde Harbiye alayı olmak üzere askerî kıtaat bölük kolu nizamında çelik adımlarla resmi geçide başladılar... Türk ordusunun bütün cihanca tasdik edilmiş heybeti çelik bir kütle halinde Atatürkün önünden geçti ve Büyük Şefi selâmladı...

Tayyare filolarımız bu esnada askerî kıtaatımızın üzerinden ve alçaktan uçarak resmi geçide iştirak ettiler..

Bundan sonra büyük bir intizam içinde geçen bahriyelilerimizi dört nala süvari kıtaatımız takip etti. Atlı, bisikletli ve motörlü polislerimizden sonra da topçular, motörlü kıtaat, zırhlı otomobiller, tanklar Büyük Şefin önünden geçtiler.

VAR OL TÜRK ORDUSU...

Bir insan yığını halindeki tribünlerde halk emsalsiz tezahürat yapıyor, ipodrom:

— Var ol Türk ordusu...

Sesleri ile inliyordu.. askerî kıtaatımızı Ankaraya kazalardan gelen kadın erkek iki bini atlı beş bini yaya köylü kafileleri takip etti, geçid resmi tam iki buçuk saat sürdü..

VAR OL ATATÜRK

Resmi geçidin sonuna doğru sahanın ortasında bulunan Türkkuşuna ait bir balon havalandırılmış ve bu esnada bütün saha üzerinde spikerin, havalandırılan balona halkın dikkatini çeken sesi duyuldu.

Spiker, dikkat ediniz diyordu: Bu balonun üzerinde şu cümle yazılıdır: «Var ol Atatürk». Bir anda yüz bin ağızdan bu cümle çıktı «Var ol Atatürk» ve dakikalarca süren bir alkış tufanı bütün sahayı kapladı.

Merasim bittikten sonra Atatürk sahadan ayrılmışlar ve gelişlerinde olduğu gibi sürekli alkışlarla uğurlanmışlardır.

GECE ŞENLİKLERİ

Saat 17 den itibaren Ankarada gece şenliklerine başlandı ve şehri âyin sabaha kadar devam etti.. halk tarafından fener alayları ve şenlikler yapıldı. Cumhuriyet bayramı münasebetile Ankara palasta ve Halkevinde iki balo verildi.

Atatürk, Yugoslav gazetecilerine beyanatta bulundu

(Baştarafı birinci sahifede)

Yugoslav devletine ve Yugoslav hükûmetine karşı en samimi hisler beslemektedirler.

Bu dostluk tezahürünün bütün Türkiye tarafından Yugoslavya hakkında beslenen hakikî hislere tercüman olduğuna eminim.

Tahakkuk ettirdiğimiz müşterek dostluk devam edecektir. Bu dostluğun devamına ve daima daha ziyade resanet bulmasına çalışacağım. Bu dostluk bütün sulh dostları için bir remiz teşkil eder. Böyle bir dostluk ancak insani ve kardeş hislerile istikrar bulabilir.

İki milletimiz arasındaki dostluk, ifadesini yalnız sözlerde bulmuyor. Bu söylediklerim kuvvetine inananların bir ifadesi olarak telâkki edilmelidir. Türkiye ile Yugoslavya arasında mevcud sağlam münasebetler bütün Balkan milletleri arasında mevcut olması iktiza eden münasebetlerdendir. Balkanlar bu ideale doğru ne kadar fazla yükselirlerse saadet ve terakkileri o nisbette artar.

Cumhur reisimiz bunu müteakip Yugoslavya gazetecilerinden asıl Yugoslav milleti hakkındaki dostluk hislerine tercüman olmalarını istemişlerdir.

Yugoslav gazetecileri namına cevap veren Politika gazetesinden M. Yossimoviç, cumhur reisimize minnettarlığını arzetmiş ve Yugoslav matbuatının, dostluk ve kardeşlik eserine devam edeceğini temin eylemiştir.

Bunun üzerine Atatürk demiştir ki:

«Türk matbuatına da her zaman tekrarladığım gibi bu dostluk hislerini ehemmiyetle kaydetmek Yugoslav matbuatı için de mukaddes bir vazifedir. Bu yalnız mukaddes bir vazife değil, aynı zamanda bir vatan borcudur.»

Cumhuriyet bayramı

(Baştarafı birinci sahifede)

talebeleri, piyade, makineli, suvari ve topçu, muhabere kıtaları, polisler, şehir bandosu, yüksek mektebler, liseler, muallim mektebleri, orta mektebler talebesi, itfaiye bandosu, itfaiye arabaları, sporcular, Kızılay, Yeşilay ve Çocuk esirgeme kurumu ve tayyare timsallerile Türk hava kurumu, sanayi birliği erkânı ve esnaf teşekkülleri takip ediyordu.

Alay Divanyolu, Sultanahmed, Sirkeci, köprü ve Şişhane yokuşu tarikile Taksime çıkmıştır. Askerî kıtalar Cumhuriyet âbidesi etrafına dizilmişlerdir. Bu esnada saat 12 olduğundan Sultanahmedden toplar atılmış, denizdeki bütün merakip düdüklerini çalmıştır.

BAYRAK ÇEKİLİYOR

Taksimde büyük merasimle Cumhuriyet âbidesine çelenkler konmuştur. Büyük bir sancak Taksim meydanındaki uzun direğe yavaş yavaş çekilirken muzika istiklâl marşını çalmış, binlerce halk bayrağımızı hürmetle selâmlamıştır.

Apartımanların pencerelerinden halk kahraman Mehmedçiklere mütemadiyen konfetiler atmışlardır. Geçit resmi Taksimde nihayet bulmuş ve alaya iştirak eden teşekküller yerlerine dağılmıştır.

EDİRNEKAPI ŞEHİDLİĞİNDE

Öğleden sonra saat 14,30 da askerden ve sivillerden ileri gelenlerle Cumhuriyet Halk Partisi ve Belediye üyeleri, birlikler başkanları belediye merkez binasında toplanmışlar ve buradan otomobillerle Edirnekapı şehidliğine gitmişlerdir. Şehidliğe merasimle çelenkler konmuş ve hazırun şehidlerimizin istirahati ruhu için bir dakika sükûta davet edilmiştir. Bundan sonra merasime nihayet verilerek avdet edilmiştir.

HALKEVLERİNDE

Cumhuriyet bayramı münasebetile dün bütün Halkevlerinde söylevler verilmiş, bu büyük bayramı kutlama merasimi yapılmıştır. Eminönü Halkevinde istiklâl marşile saat 16 da başlanmış ve başkan Agâh Sırrı halka konferans vererek Cumhuriyetin ehemmiyetini anlatmıştır. Başkanın sözlerini Halid Bayrının konferansı takip etmiş ve daha sonra da bir konserle merasime nihayet verilmiştir. Gece saat 22 den itibaren sabaha kadar balo ve ayrıca Alay köşkünde de temsiller verilmiştir.

Beyoğlu Halkevi âzaları dün akşam tiyatro salonunda toplanarak büyük bayramımızı kutlamışlardır. Toplantıda nutuklar söylenmiş, bir çok davetliler de hazır bulunmuşlardır.

Şişli Halkevinde de dün akşam saat 16 da büyük bir toplantı yapılmış ve millî konser verilmiştir. Ayrıca gece de Halkevi orkestrası tarafından bir senfonik konser verilmiş, bu suretle Halkevi âzası ve birçok davetliler bir arada bayramı kutlamışlardır.

Balatta Türk kültür ve yardım birliği tarafından da dün akşam üzeri bir toplantı tertib edilmiş ve Cumhuriyet bayramının 13 ncü yıl dönümü merasimle kutlanmıştır. Toplantıda bay Lemi Gülman ve J. Dasa tarafından nutuklar söylenmiştir.

Dün bir çok kazalarda kurulan kürsülerde de halka konferanslar verilmiştir. Bayazıd meydanında Meliha Avni, Mediha, Nureddin, doktor Fahreddin Kerim, doktor Osman Şerafeddin ve İsmail Safa tarafından birer söylev verilmiş ve Cumhuriyetin, devrimin ehemmiyeti halka anlatılmıştır. Söylevler kalabalık halk kütleleri tarafından alâka ile dinlenmiştir.

FENER ALAYLARI

Dün gece büyük fener alayları yapılmıştır. İstanbul tarafında mektebler, cemiyetler ve halktan mürekkep fener alayları saat 8 de Bayazıd meydanına, Beyoğlu semtinde yedek subay okulundan ve Taşkışladan bir grup da fener ve meşalelerle marşlar söyliyerek Taksim meydanına gelmişlerdir. İstanbulun fener alayı Eminönünde ve Beyoğlunun alayı da Tophanede dağılmıştır.

YÜKSEK TAHSİL GENÇLİĞİNİN TOPLANTISI

Yüksek tahsil gençliği Cumhuriyetin on üçüncü yıl dönümü münasebetile dün üniversite konferans salonunda toplanmışlardır. Toplantıya bütün üniversite talebeleri ve diğer mektebler mensupları iştirak etmişler, konferans salonu gençlerle dolmuştur.

Bu toplantıda gençler bütün heyecanlarını göstermiş ve söylevler vererek coşkun tezahüratla bayramı kutlamışlardır.

Sporcularımızın parti merkezini ziyareti

Cumhuriyet bayramı münasebetile yapılan büyük geçit resmine iştirak eden sporcular dün Cumhuriyet Halk partisinde parti başkanı tarafından kabul edilmişlerdir.

Partide sporcularımıza bundan sonra parti âzası olarak çalışmalarına karar verildiği bildirilmiştir.

Erzurumda Orduevi ve askerî hastane merasimle açıldı

Erzurum 29 (Hususi) — Cumhuriyetin 13 üncü yıldönümü münasebetile bugün yapılan resmi geçidden sonra yeni inşa edilen Orduevi ve askerî hastanenin açılma merasimi yapılmıştır.

Sokakta kavga

Karısını döven koca adliyeye verildi

Küçükpazarda oturan Saime adında bir kadın bundan bir ay kadar evvel kocası Kâzımdan ayrılmış ve ayrı evde oturmağa başlamıştır. Kâzım birkaç defa haber göndererek tekrar birleşmek teklif etmişse de Saime bu teklifleri kabul etmemiştir.

Dün Saime Beşiktaş tramvay caddesinde dolaşırken Kâzım ras gelmiş ve birdenbire kadının üzerine atılarak cadde ortasında dövmeğe başlamıştır. Saimenin bağırmasını duyan ahali ve polisler yetişerek kadını zorlukla Kâzımın elinden kurtarmışlardır. Kâzım evrakile birlikte müddeiumumiliğe teslim edilmiştir.

Bir çocuk dut ağacından düştü, yaralandı

Üsküdarda Muhsin adında on dört yaşında bir çocuk kuş tutmak üzere dut ağacına çıkmıştır. Bir aralık Muhsinin tırmandığı dal kırılmış, çocuk ağacın tepesinden yuvarlanmıştır. Düşerken dallara çarptığı gibi aşağıda da taşların üzerine yuvarlanan Muhsin başından ve vücudünden ağır yaralanmıştır. Çocuk hastaneye kaldırılmıştır.

Ödemiş civarında bir otomobil kazası

İzmir (Akşam) — Ödemişin Ocaklı köy civarında feci bir otomobil kazası olmuştur. Şoför Nazminin idaresindeki otomobil, şose üzerinde köye girmekte olan Mehmed kızı 60 yaşında Fatmaya çarpmış ve zavallı kadını, başını parçalamak suretile öldürmüştür. Şoför tutulmuştur.

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

JOHN CİLBERTİN KARYOLASI

Nevyorkta açık göz bir otel sahibi, bermutad müzayede salonlarını dolaşırken, bir tanesinde, eski sinema yıldızı John Cilbertin karyolasını görüyor. Satın almak istiyor. Açık arttırmadadır diyorlar. Otel sahibi pey sürüyor, karyolayı değerinin on misline 1273 dolara kadar yükseltiyor Karyolayı satın alıyor, otelinin en güzel odasına kuruyor ve gazetelere ilân veriyor:

«Bal ayı seyahatine çıkmış olan yeni evliler arasında piyanko çekilecek ve kura isabet eden çiftler John Cilbertin karyolasında yatacaklardır..»

Amerika orası; meşhur bir sinema yıldızının karyolasında yatmak da büyük zevk, hattâ şeref..

Şimdi otele akın akın yeni evliler doluyor...

ARTİSTLER

Fransada sahne artistleri süslü bir masanın başında toplanmışlardı. Gülüp söylüyorlar, keyifli, neşeli yiyip içiyorlardı.

Derken bir mevzu üzerinde fazla duruldu, münakaşa kapısı açıldı.

Meşhur sanatkâr Hanri Borla ile Ev Fransi fena tutuştular. Kadın, erkeğe söz yetiştiremeyince, bardağını kaldırıp fırlattı.

Hanri Bor başından hafifçe yaralandı. Mesele bu kadarla kapandı, cürmü meşhud kanunundan istifade edilemedi. Şikâyet yapılmadı.

Ev Ffransi: Oldu bir şey... Fakat bunu yaptığım için Boru affediyorum.. diyormuş...

DEMPSEYİN CEVABI

Meşhur boksör Dempsey Ruzvelt taraftarıdır Reisicumhur seçimi için Ruzveltin propagandasını yaparken, biri sormuş:

— Evvelâ söyle bakayım, Ruzvelt orta sıklet şampiyonu mu, ağır sıklet şampiyonu mu?.

Dempsey gülmüş:

— Galip sıklet şampiyonudur!.

DİŞLİ

Hani bir tabir vardır, sert insanlara dişli derler. Yeryüzünde böyle dişli olanların hepsi otuz iki dişlidir, yalnız bir tane tam dişlisi bulundu: 55 dişli bir adam.

Atinada dişçi Pantazopulosa biri geliyor, ağzını açıyor: Şu dişim ağrıyor! diyor.

Dişçi dişleri muayene ediyor ve adamın ağzında tam elli beş diş olduğunu görüyor.

Bu adam yirmi dört yaşındadır. Yirmi dört sene zarfında bir kere bile dişçiye gitmek lüzumunu hissetmemiştir. Sıhhati yerindedir. Dişçi ağzında fazla diş olup olmadığını bilip bilmediğini sormuş. Adam:

— Biliyorum demiş, hattâ nişanlım çıkartmamı söylüyor. Ben razı değilim. Bu dişler belki bugün için fazla, fakat ihtiyarlığımda lüzumlu olacaklar. Bunun için fazlalarını katiyen çıkartmam.

MİSVÂK

Geçenlerde bazı diş doktorlarımız fırça ve diş macunu yerine gene babalarımız gibi misvak kullanmamızı tavsiye ettilerdi.

Bir Alman gazetesine göre misvak kullanmak, müslümanların domuz kılından yapılmış diş fırçalarını kullanmak istememelrinden ileri geliyormuş..

Bu yanlıştır, çünkü misvak diş fırçalarının icadından çok evveldir.

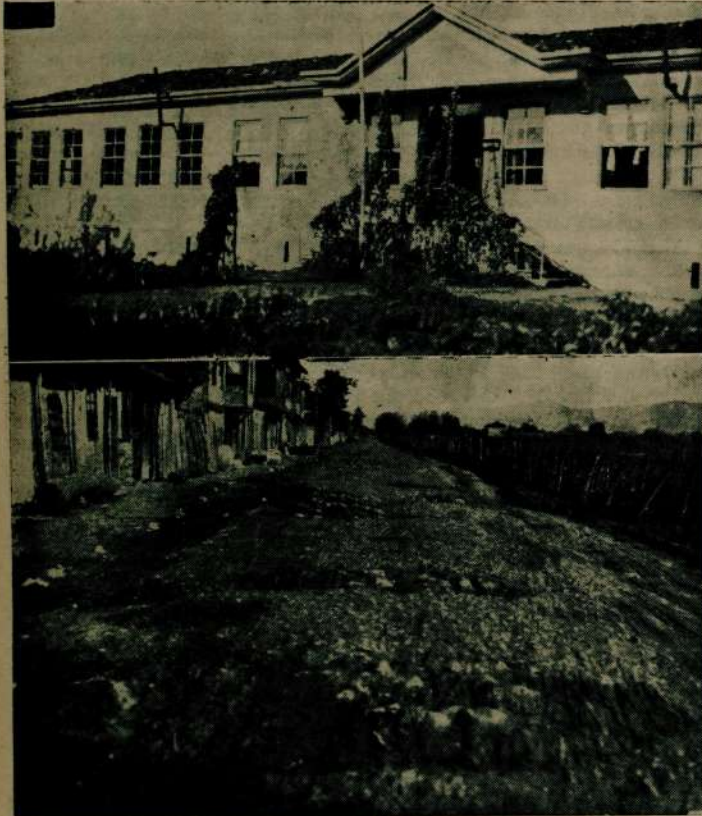
ESİRLER DİYARI

Yeryüzünde, bütün mücadelelere rağmen, köleler, bendeler mevcuttur. Bu esirlerin sayısı nedir biliyor musunuz! 5 milyon. Evet, yeryüzünde bugün beş milyon esir var, bu esirlerin iki buçuk milyonu da Şanghay şehrindedir.

Şimdi de merak edip bu esirlerin yaşını sorunuz. Çokluğu 15 ve 17 yaşında genç kızlardır.

Çinde, yoksul aileler kızlarını satarlar. Esasen eski Çinde kız evlâdını uğursuz sayarlar. Esirlerin çoğalması bu yüzdendir.

Bozuk bir yol

Düzçede orta mektep ve mektebe giden yolun hali

Düzceden yazılıyor: 1933 tarihinde Düzcede bir orta mektep açıldı. Bugün mevcud talebesi 250 dir. Kültür bakanlığının bu yüksek hizmetinden yalnız tahsil çağında olan gençler değil, bütün memleket büyük bir sevinç duydular.

Talebe, orta okul haline ifrağ edilen metrûk hastane binasında okumaktadır. Yalnız bu mektebin şehre iki kilometre uzak mesafede olması ve yolunun fevkalâde bozuk bulunması gerek talebeyi ve gerekse öğretmenleri haklı olarak bir hayli düşündürmektedir. Vakti hali müsaid olan aileler çocuklarını mektebe araba ile gönderiyorlar, ya fakir aile yavruları ne yapsın?...

Bu yolun inşaat ve tamiratı için talebe velilerinin baş vurmadıkları yer kalmadı. Fakat her nedense bugüne kadar yapılamayan bu yolun, bari bundan sonra yapılması için kış basmadan tadbir alınsa.

Ispanyadan alacaklı tacirler

Tediyat bir liste yapılıncaya kadar tehir edildi

İspanyaya isyandan evvel gönderilmiş olan mallara aid paraların ihracatçılara Merkez bankası tarafından ödenmesi için kararnme çıkmış ve banka da tediyata başlamıştı. Fakat Merkez bankası tediye işlerini daha muntazam bir şekilde yapmak için alacaklı tacirlerin isim ve alacak miktarını muhtevi bir liste hazırlamayı münasip görmüş ve tediyatı bu listenin hazırlanmasına kadar tehir etmiştir. Bunun için para almak üzere bankaya müracaat eden ihracatçıların isimleri tesbit edilmektedir.

Tacirlerin müracaatı üzerine dün Türkofis bu hususta banka ile temasa geçmiş ve hazırlanması arzu olunan listenin Türkofiste mevcud olduğu bildirilmiştir. Banka bir liste de kendilerinin tanzim etmesini münasip görmüştür. Bu liste hazırlandıktan sonra Türkofisteki liste ile karşılaştırılacak ve sonra tediyata devam oltnacaktır.

Alacaklı ihracatçıların paralarının verilmesi hakkındaki kararname sarih olduğundan tacirler bu vaziyetten endişe etmemişlerdir. Azamî bir hafta kadar bankanın tediyata yeniden başlayacağı muhakkak görülüyor. Yumurta piyasaı sağlamlığını muhfaza etmektedir.

Eski Liman şirketi işçilerine verilecek tazminat

Eski liman şirketinden açığa çıkan işçi ve memurlara verilmesi lâzım gelen altı aylık maaş nisbetindeki tazminatlar henüz tediye edilmemiştir. İşçi ve memurlar bu alacaklarının bir an evvel verilmesi için liman şirketi tasfiye heyetine müracaatta bulunmuşlardır. Heyet bu müracaatı tetkik etmektedir.

SİYASİ İCMAL

M. Stoyadinoviçin faaliyeti

Misafirimiz bulunan Yugoslavya Başvekili Dr. Stoyadinoviç bugün Avrupada sulhü korumak ve sağlamlaştırmak için en ziyade faaliyet gösteren bir devlet adamıdır. Milletler cemiyetinin küçük devletleri koruyamaması, sulh muahedelerinin mütemadiyen bozulması, müşterek emniyet sistemi yerine ittifakların ve bitaraflıkların kaim olması yüzünden Avrupanın siyasî binası sarsıldığından orta Avrupa ve Balkan devletleri gerek kendi emniyetlerini gerek sulhü korumak için yeni vaziyet ve tedbirler almak zarureti karşısında kalmışlardır.

Bu işlerde en ziyade Yugoslavya Başvekili çalışıyor. Geçen ayın onunda Bükreşe giderek Romanya Başvekili ile imzaladığı bir muahede ile bu iki komşu devlet silâhlanmalarını tesri ve tezyid için muhtaç bulundukları ham maddeleri karşılıklı olarak vermeği taahhüd etmişlerdi. Daha sonra Bratislava'da toplanan Küçük itilâf konferansında bu esasın Çekoslovakyaya da teşmil edilmesi kararlaştırılmıştı. Aynî zamanda bu zümreye aid devletlerin mütekabil vecibeleri katî surette bu konferansta tasrih ve tesbit edilmişti.

Cenevre dönüşü Türkiye Dışbakanı ile Romanya Dışbakanı Belgradda kalmışlar ve M. Stoyadinoviç ile görüşmüşlerdi. Yugoslavya başvekilinin Türkiyeyi ziyaretine Avrupada büyük ehemmiyet veriliyor. İngiliz gazetelerine göre Yugoslavya şimdi büyük devletlerden yalnız İngiltereye dayanmakta ve askerî devletlerden de Türkiyeye en büyük kıymet vermektedir.

Doktor Stoyadinoviçin siyasî faaliyetinden bir gaye de Bulgaristanı Balkan misakına almak olduğundan bu işin neticelenmesi çok gecikmiyeceği tahmin olunuyor.

M. Stoyadinoviçin diplomasi meharetı eseri olarak gerek Almanya gerek Lehistan orta Avrupa devletlerinden en ziyade Yugoslavyaya ehemmiyet vermektedirler. Bunun için bu iki devletin en mühim devlet adamları Belgradı defalarla ziyaret ettiler. Hulâsa Yugoslavya Avrupa politikasında ağır basan bir âmil olmuş bulunuyor.

Avrupada Bolşevizme karşı yeni bir lig kuruluyormuş

Şimdiye kadar Sovyet Rusya ile dostluk münasebatı idame eden italya Almanyanın yanında mevki aldı

Temps gazetesinin Roma muhabiri bildiriyor: İtalyanın komünizme karşı aldığı vaziyet, 1933 senesinde aktedilen İtalyan - Sovyet dostluk paktına fiilen nihayet veriyor. İtalya ile Sovyet Rusya arasında dostluk 1924 senesinde başlamıştır. O tarihte İtalya, garp milletleri arasından ilk olarak Sovyetleri tanımıştır. Sonra imza edilen pakt iki memleket arasında fiilen mevcud samimî münasebetlere resmî bir mahiyet veriyordu.

İtalya bu vesikaya müsteniden şimdiye kadar haricî siyasette bolşevik aleyhtarı bir hattı hareket takip etmiyor, Rus hükûmetile üçüncü enternasyonal, yani Rusyanın haricî ve dahilî siyaseti arasında bir fark gözetiyor, kapılarını bolşevikliğe karşı sıkı sıkıya kapamakla beraber Sovyet hükûmetile en iyi münasebetlerin idamesi kabil olduğu noktai nazarını güdüyordu. İspanya hâdiseleri İtalyanın bu noktai nazarını değiştirmiş gibi görünüyor.

Şimdi bu farkın sade nazarî olduğu ve Sovyet Rusyanın haricî siyaseti üçüncü enternasyonalin programına göre komintern tarafından tanzim ve idare edildiği söyleniyor.

İSPANYA HADİSELERİNİN TESİRİ

İspanya hâdiselerinin meydana çıkardığı bu müşahede, İtalyanın hattı hareketini değiştirmiştir. İtalyanın Almanyanın yanında Bolşevik aleyhtarı bir vaziyet alması, yalnız ideolojik sebeplerden değil siyasî sebeplerden de ileri geldiği her veçhile meydaną çıkıyor. Öyle görünüyor ki, İtalya Moskovanın İspanya işlerindeki tesir ve nüfuzunda yarım adanın mukadderatını tehdid eden âcil bir tehlike sezmiştir.

İspanyada komünizmin muzafferiyeti Fransada ve binnetice Çekoslovakya ve belki de Yugoslavyada kızıl ifratçılığı kuvvetlendirecektir.

Saniyen Akdenizde yaşamağa mecbur olan İtalya, bu denizde bir bolşevik kıskacı arasında kalacaktır. Filhakika İtalya bir taraftan Akdenizin batı havzasında beliren İspanyol komünizminin öbür taraftan da Montreux itilâfnamesi neticesi olarak şarkta gözükecek Rus filosunun tehdidi altında bulunacaktı. İtalya, şimdiden kendisini Rus kuvvetlerinin çift sedlerile çevrilmiş görüyordu.

YENİ BİR TEHLİKE

İtalya, bolşevik kuvvetlerinin böyle bir galebesi takdirinde yalnız faşizm değil, fakat İtalyanın da millî bir devlet sıfatile mevcudiyeti tehlikeye düşeceğini anlıyordu. Akdenizdeki İngiliz tehlikesine Rus tehlikesi munzam olacak ve kezalik ihata edilmiş olan Almanya da İtalyanın yardımına koşamıyacaktı.

Bolşevik aleyhtarlığında İtalyanın Hitlerle beraber hareket etmesinin başlıca sebeplerinden biri de budur.

MÜŞTEREK MÜCADELE

Herşey gösteriyor ki, iki hükûmetin komünizme karşı girişecekleri mücadele - ki Vatikan da buna yardım edecektir-mevzii değil fakat umumî ve geniş mikyasta olacaktır. İtalya ile Almanya, bu mücadelede mağlûp olmamak için Rusyaya karşı ayni silâhlar ile mücadele edeceklerdir.

Bu mücadele, düşman partinin imhasına matuf olacaktır. Tehdid altında kalan hiç bir mıntaka mücadeleden hariç bırakılmıyacaktır.

İşte buna mebnidir ki, İtalya ile Almanya, bolşevik bir Katalonyanın müstakil bir devlet olmasına şimdiden mâni olmağa çalışacaklardır.

Söylendiğine göre komünizmin yalnız bir kökü kalsa bile fenalık yeniden nüksedecek ve birkaç sene sonra bugünkü tehlikeli vaziyeti doğuracaktır. General Frankonun Madrid hükûmetine karşı galebe çalacağından emin olan İtalya ile Almanya, şimdi bütün dikkatlerini Barselon üzerine tevcih ve tekesif ediyorlar.

AVRUPADAKİ AKİSLER

Almanya ile İtalyanın komünizme karşı harp ilân etmelerinin Avrupada doğuracağı akisleri düşünmek lâzımdır. İtalyanın bolşevizme karşı aldığı yeni vaziyetin bazı devletlerde derin bir tesir uyandıracağı Romada umuluyor. Hâttâ bunlardan bazılarının açıktan açığa Almanya ile İtalyanın yanıbaşında mevki almasa bile hiç olmazsa ideoloji bakımından bir teveccüh gösterecekleri zannedilmektedir.

Bu, Napolyon muharebelerinin ferdasında Avrupada devamlı bir huzur ve sulh temin için akdedilmiş olan mukaddes ittifaka bazı cihetlerde benzeyecektir.

Bu ideolojik birlik, Milletler cemiyetinin nev'ima bir halefi olacaktır. Roma ile Berlinde Milletler cemiyeti Fransız ihtilâli kebirinin gayri kâfi ve gayri kabili tatbik fikirlerile hareket etmekle itham edilmektedir.

YENİ BİR LİG

Bu suretle Milletler cemiyetinden ayrı ve tamamile bolşevik aleyhtarı yeni Berlinin teşekkülüne müşahid olacağı gibi görünüyor. Parola verilmiştir. Mussolini bu parolayı birkaç defa tekrarlamıştır: Avrupayı kurtarmak... Şimdiye kadar yalnız Almanya tek başına bolşevizme karşı hali harpte bulunuyordu. Rusyaya karşı bu mücadelesine millî bir şekil veriyor ve Avrupa alâka göstermiyordu. Fakat Berlinin yanında Roma mevki alınca, mesele değişiyor. Bu meselenin beynelmilel olması muhtemeldir.

MEMLEKET HABERLERİ

Lüleburgazda büyük imar faaliyeti var

Kasabanın bir orta okula ihtiyacı vardır asrî binalar inşaatı ilerliyor

Lüleburgaz (Akşam) — Trakya umumî müfettişliği ihdas edildikten sonra Trakyanın her yönünde iktisadî, içtimaî ve bayındırlık noktalarından bir kalkınma, ilerileme hareketi baş gösterdi. Bu kalkınma ve ilerileme hareketinin önünde ve başında bulunanlardan birisi de hiç şüphesiz Lüleburgazdır. Zira son iki yıl içinde Lüleburgazda modern ve konforlu bina inşaatı pek ilerilemiştir.

İstanbul - Edirne asfalt yolunun geçtiği semtte teksif edilen bu inşaat daha böylece bir iki yıl devam edecek olursa yepyeni ve asrî bir Lüleburgaz meydana gelecektir.

Yukarıda yeni inşaatın yapıldığı semtten bir görünüş, Aşağıda yeni binlardan biri

Kültür durumu, 33 parça köyü olan kazanın hemen bir köyüne mükemmel mektep binaları yapılmıştır. Her yıl öğretmen kadrosu genişletilerek köylünün okuma ihtiyacı karşılanmaktadır. Kasabada iki ilk okul vardır. Nüfusu 14 bine çıkmış olan Lüleburgaz için bu iki ilk okul kâfi gelmediği gibi bir orta okula da pek şiddetli ihtiyaç vardır.

Bu yıl açılmış olan Halkevinin kasabanın ve köylerin kültürel durumu üzerinde önemli roller oynayacağı şüphesizdir.

Trakya köy kalkınma programı kazada eksiksiz bir şekilde tatbik edilmektedir. Köylerde fennî çeşmeler, yollar yapılmakta ve sıhhat işlerine önem verilmektedir.

Kazanın iktisadî durumu ve faaliyeti iyidir. Ziraat bankası ve (Birlik Ticaret bankası) adile halkın kurduğu banka, köylüye ve tüccara büyük faideler temin etmektedir.

Elektriği, asrî mezbahası bulunan Lüleburgazın yol ve su ihtiyacı da giderilecek olursa gerçekten Trakyada eksiksiz ve coğrafî vaziyetine uygun bir değerde kasaba olacaktır.

Tekirdağ borsa komiserine tekrar vazife verilecek

Tekirdağ (Akşam) — Tekirdağ zahire ve ticaret borsası komiseri Zeki Zeren bundan iki ay evvel İktisad vekâleti müfettişleri tarafından yapılan teftiş üzerinde azledilmişti.

Bu kere İktisad vekâletince Zeki Zeren hakkında yapılan uzun tahkikat neticesinde kendisinin bir yolsuzluğu ve suçu olmadığı anlaşıldığından tekrar vazifesine başlaması kararlaştırılmıştır. Zeki Zerenin Antalya veya Edirne borsa komiserliklerinden birine tayini tekarrür etmiştir.

Bolu valisi çok çalışıyor

Bolu (Akşam) — Marmara - Karadeniz transitini temin eden, ve senelerce metruk bakımsız kalan «Geyve, Göynük, Mudurnu, Bolu, Akçakoca» şoseleri yaptırılmaktadır.

Bu harap yollarda bugün bini mütecaviz mükellef amele çalışmaktadır. Bu yolların inşa ve tamirinde Bolu valisi B. Salim Gündoğanın büyük himmet ve gayretleri görülüyor. Vali halkın mübrem ihtiyaçlarına cevap verebilmek için yorulmadan çalışmaktadır.

Karamanda su araştırmaları

112 metre derinlikte su bulundu

Karaman (Akşam) — Karaman ve çevresinin çok eski bir derdi vardır: Kuraklık. İki aydanberi buraya 23 kilometre mesafedeki Zengen deresinde kurulan arteziyen tesisatı su araştırma çalışmalarına devam etmektedir.

Bugüne kadar 112 metre derinliğe varılmış ve su toprak seviyesine çıkmıştır. (50-60) metre daha derinliğe inildiği takdirde suyun yüksek bir tazyikle fışkıracağı kuvvetle umulmaktadır. Bundan sonra ova bölgesinde yapılacak su arama denemeleri daha kolay olacaktır.

Bu işle çok yakından alâkadar olan değerli valimiz B. Cemal Bardakçı ile saylavlarımız Bediz Aydilek, A. Riza, Hamdi şehrimize gelmişler ve su araştırma mahalline giderek tedkikatta bulunmuşlardır.

Tekirdağında yangın

Tekirdağ (Akşam) — Bu hafta içinde Tekirdağında iki yangın çıkmıştır. Birinci yangında bir ev yanmıştır. İkinci yangın da vaktinde tertibat alınarak söndürülmüştür.

Çocuk düşüreyim derken kendisi öldü

Karaman (Akşam) — Karaman Topucak mahallesinden 30 yaşındaki Dürriye çocuk düşürmek için aldığı ilâçtan zehirlenerek ölmüştür.

Dürriye mahiyeti meçhul ilâcı aldıktan iki saat sonra sancılar içinde kıvranmış ve «aman doktor yok mu? komşular!» diye avaz avaz bağırmağa başlamıştır. Doktor geldiği zaman Dürriyeyi kanlar içinde bulmuştur.

Arkasında üç yavru bırakarak ölen bedbaht kadına otopsi yapılmış, ahşası tıbbı adliye gönderilmiştir.

Adliye ilâcın kim tarafından verildiğini incelemektedir.

Köylüye tohumluk

İzmit (Akşam) — Adapazarı tohum ıslah istasyonunda üretilen ve bire otuz gibi bol vergili bir buğday tipi olan «Bin tane» adlı buğdaydan vilâyetçe 31,000 kilo tohumluk alınarak vilâyetimizin buğday yetiştiren mıntakalarındaki köylüye dağıtılmağa başlanmıştır.

Dinamitle balık avlarken bileği parçalandı

İzmir (Akşam) — Çeşme kazasının Zeytinli köyünde bir kaza olmuştur. Köy halkından Ali oğlu Hasan, deniz kenarında dinamitle balık avlarken elinde tuttuğu dinamit ateş almış ve Hasanın sağ elini bileğine kadar parçalamıştır. Ağır yaralı Hasan, İzmir Memleket hastanesine getirilmiştir.

Karamanda bir hırsız şebekesi

Zabıtanın faaliyeti sayesinde yakayı ele verdi

Karaman (Akşam) — Burada zabıta, dört kişiden mürekkep bir hırsız şebekesini yakalamıştır. Mutlu Mehmed, Karamanın Topucak mahallesinden Çolak Osman, Ali ve Rıza aralarında sözleşip Topucak mahallesinde geniş ve esrarengiz bir bodrum kiralamışlar, şehir ve köylerden aşırdıkları davar ve eşyayı depo etmişlerdir.

Son günlerde çoğalan bu hırsızlık vakaları zabıtanın dikkat nazarını celbetmiş ve hemen tahkikata başlamıştır.

Yakalanan hırsızlar meydana çıkarılan eşya ile hayvanlar (X işaretli Mutlu Mehmeddir)

Jandarma, bu şebekenin yatağını haber alarak orayı basmış ve hırsızları yakalamıştır. Bodrumda birkaç inek ve öküz, merkeb, koyun, birçok davar derisile eşya bulunmuştur. Hırsızlar adliyeye verilmişlerdir.

Yeni manisa valisinin faaliyeti

Manisa (Akşam) — Yeni vali ve eski Kütahya saylavı C. H. P. Balıkesir başkanı doktor Lütfi Kırdar, vilâyet işlerini tedvire henüz başlamış olmakla beraber bu işlerde yüksek bir dirayet göstermektedir. Bir bağ mıntakası olan Manisa havalisinde bağcılık ve bunu takiben de muhtelif istihsal işleri üzerinde ehemmiyetle duran yeni vali, müstahsilin menfaatine olan işlerde kendilerini ikaz etmiş, vilâyetin bütün kaza kaymakamlarını davet ederek yapılacak işler üzerinde kendilerile görüşmüştür.

Merhum vali Murad Germen zamanında inşasına başlanan memleket hastanesi binasının süratle ikmali için tertibat alınmıştır. Yol ve mektepler inşasına enerji ve hızla devam edilecektir.

KADIN KÖŞESİ

Yüksek tepeli sapka

Bu sene moda olan yüksek tepeli şapka. Etrafı kadifedir. Tepesini yüksek gösteren renkli tüylerdir.

Tren kazası

Bir tren kağnıya çarptı, içindeki köylü öldü

Uşak (Akşam) — Geçen hafta burada feci bir tren kazası olmuştur. Gece Uşaktan kalkan marşandiz treni Afyona giderken İkisaray köyü karşısında önüne birdenbire bir kağnı çıkmış, makinist devamlı düdük çaldığı halde kağnıda hiç bir hareket görememiştir.

Mesafe çok kısa olduğundan tren durdurulamıyarak kağnıya lçarpmıştır. Kağnıda bulunan Ovacık köyünden bir köylü ölmüştür. Köylünün kağnı üzerinde uyuduğu anlaşılmaktadır. Tahkikat yapılıyor.

Tekirdağ - Malkara yolu

Tekirdağ (Akşam) — Trakyada yaptığı teftiş seyahati esnasında Tekirdağ-Malkara - Keşan yolunun bozuk ve tamire çok ihtiyacı olduğunu gören Nafıa vekili Ali Çetinkaya, Tekirdağ - Malkara yolunun düzeltilmesi için beş bin liralık tahsisat ayırarak bugünlerde paranın gönderileceğini bildirmiştir. Para gelince Tekirdağ - Malkara yolu üzerindeki tamirat ve inşaata büyük bir hız verilecektir.

Tekirdağ yollarının yaz kış iyi bir surette korunmasının temini için yol işlerinden anlar bir çavuşun nezaretinde beş kişilik bir ekip teşkil edilmiştir. Ana şoselerimizin mütemadî tamiratı için de esaslı bir surette bakım teşkilâtına karşılık olmak üzere munzam tahsisat teminine çalışılmaktadır.

İzmirde ehlî hayvan sergisi

İzmir (Akşam) — Yarış ve ıslah encümeninin Bornuva ziraat mektebi bahçesinde 16 birinci teşrinde açtığı ehlî hayvan sergisi, büyük bir muvaffakıyet kazanmıştır. Üç gün açık kalan sergiyi, pek çok köylü gelip görmüş, jüri heyeti iyi hayvan teşhir edenlere ikramiye vermiştir.

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 7

Şair Fazlıya nükteler, teşbihler ilham eden cımgılı yeşil gözlerinde bile eski parlaklık kalmadığını bu akşam görüyordu. Zaten daha iki yıl önce o gümrah kestane saçları arasında yakaladığı küstah bir beyaz teli bir hırsız gibi kimseye göstermeden koparıp yok ettikten sonra sık sık tesadüf ettiği bu muzır mahlûklara karşı çetin bir mücadeleye başlamıştı.

Bu akşamki ziyafet için hazırlanırken titiz bir dikkatle saçlarını kontrol etmiş, tamam on bir tane beyaz teli diplerinden koparıp atmıştı. Şimdi güzel başına bakarken o kestane saç dalgaları arasında gene bir beyaz telin zalim bir düşman gibi kendine güldüğünü gördü. Şimşek süratile hareket eden parmakları tabiatin masum bir çiçeğinden başka bir şey olmıyan bu teli kopardı, attı.

Fakat bu ipek gibi ince beyaz tel onun sinirlerini oynatmağa kâfi gelmişti.

Az endişeli, az heyecanlı geçen evlilik hayatının hareketsiz yılları şimdi kesilip biçilmeden eskimiş ve modası geçmiş bir top ipekli kumaş gibi gözlerinin önünde açılıp çözülüyor, soluk, renkli, buruşuk parçaları biribirine karışıyordu. Gençliğini ne budalaca geçirmişti.

Zevke ve heyecana karşı o ne kapalı kanaatti.

Yalnız beğenilmenin, takib edilmenin duyurduğu zevkle iktifa etmek ne çocukça bir kanaatti.

Halbuki kendisinden çok daha az güzel kadınlar ne çılgın sevgilerin nöbetleri içinde kana kana hayatı ve aşkı tatmışlardı...

Nermin Melih bunları düşünürken bu akşam kış bahçesinde kulağına çalınan dedikoduları hatırladı.

Nâzım Cemal bey nelerden bahsediyordu.

«Sevilmek çağını atlamış, çekicilik kudretini kaybetmiş bir kadın erkek için canlı bir felâket olur.»

Acaba şimdi de kocası için bir felâket mi? O hale geldi mi? Çekicilik kuvvetini kaybetti mi?

Bir kaç yıldır üzerinde toplanan erkek bakışlarının ağırlığı, kesafeti kalmadığını kendi de hissediyordu. Bunu önceleri artık itiyad haline gelen kendi durgunluğuna veriyordu. Fakat belliydi ki genç ve orta yaşlı erkek bakışları dolmuş bir tramvay gibi önünde durmadan geçip gidiyorlardı. Eskiden Beyoğluna indiği zamanlar onun otomobilden inişini ve yahut bir mağazadan çıkışını görmek için yolunu kesen, hatta otomobil kapısını açmağa koşan sakat iğneci çocuk gibi kalabalığı yarmağa çalışan erkeklerin şimdi sadece başlarının bir hareketi ile iktifa ettiklerini görüyordu.

Vakıâ eski çevikliği, eski alımı kalmadığını kendisi de biliyordu. Biraz yağlanmıştı. Yüzünün hatlarında eski alastikiyet kalmamıştı. Fakat terzisi, manikürcüsü, iskarpincisi ve emektar oda hizmetçisi her vesile ile temin ediyorlardı ki o daha çok gençtir.

Kendini yokluyor. Vücudünü âdeta yıpranmamış içindeki kadınlık arzularını hâlâ ilk evlilik zamanlarındaki kadar taze buluyordu.

Yalnız bir defa ana oluşunun da tesiri vardı. Hayatı rahat geçmişti. Üzüntüsü yoktu. Etleri, sinirleri cinsi ve tabiî acıları o kadar az duymuştu ki bu maddî tazyik ve işkenceleri tatmak ihtiyacını bile hissettiği zamanlar olmuştu. Fakat varlığının en az yaşıyan köşesi kalbi idi. O, yıllarca kapalı kalmış bir bonbon vazosu gibiydi. Bunu açmak kimseye nasib olmamıştı. Hayatında etine ve kemiğine en çok yaklaşan kocası bile kalbinin tılsımını bulup açamamıştı.

Acaba Nâzım Cemalin dediği gibi o çekicilik kudretini kaybetmiş midir? Kalbini yokluyor. Aynada gözlerinin içine bakıyor. Bütün kadınlık hislerini kontrol ediyor. Fakat kendisile meşgul oldukça endişeleri artıyordu.

Hakikat, artık bir erkeği kendisile meşgul edemiyecek hale gelmiş miydi? Şüphenin verdiği ıztırabı başka ne verebilir. Bu öyle zalim bir şüphe ki mağrur bir kadını hırsından kahredebilir.

Elindeki aynaya şimdi düşman gibi bakıyordu. Ne kendisi ve ne bu yuvarlak cam parçası bu elim şüpheyi silecek cevap veremiyecekti.

Çekicilik kudretini kaybedip etmediğini anlamak için bitaraf gözlerin ifadesi lâzımdı.

Fakat ne olursa olsun, son bir kaç yılın taze hatıraları bu şüpheyi kuvvetlendiriyordu.

Kendisi de hissediyordu ki erkekler üzerinde eski tesiri kalmamıştı.

Balolarda kendisine verilen şerefli mevkilerin yavaş yavaş başkaları tarafından işgal edildiğini, dans davetlerinin azaldığını görmek ve kendi yanında gençlikleri ve güzelliklerile şöhret kazanmış kadınlar üzerine mütalea yürütüldüğünü duymak kendi şöhretinin artık durduğu, güzelliğinin maziye ait bir hatıra olmağa başladığını anlatmıyor muydu?

Aynayı şiddetle elinden fırlattı.

Fildişi çerçeveli yuvarlak, billûr parçası hakikati söylediğinin cezasını üç parça olmakla ödedi.

Şimdi kumral başını yumuşak yastıklara gömmüş, derin bir yeis içinde ağlıyordu.

Buhran uzun sürdü.

Aşağıda kıranta, bekâr arkadaşlarile maceralardan, yeni eğlencelerden konuşa konuşa bol bol içen Ahmed Melih bey misafirlerini geçirip odasına çıktığı zaman o hâlâ aynı vaziyette dalgın yatıyordu.

Ahmed Melihin arkadaşları birdenbire Beyoğlunda bir eğlenti icad ederek kalkmışlardı.

Ahmed Melih onlarla beraber gitmiye can attığı halde böyle geç vakit sebepsiz evden çıkmanın bu akşam zaten sinirleri bozuk görünen karısını altüst edeceğini düşünmüş, kalmıştı.

Yorgundu da.

Karısının hâlâ soyunmamış olduğunu görünce lâtife etti:

(Arkası var)

Amerikalılar nazarında seçim en büyük bayramdır

Orada seçim mücadelesi şenlikler içinde yapılır, herkes eğlenir

Amerikada günün meselesi reisicumhur seçimi mücadelesidir kim kazanacak? Ruzvelt mi, Landon mu?. Herkes buna merak ediyor. İki namzed bir kaç haftadanberi seçim mücadelesile meşguldür. Taraf taraf nutuklar söylüyorlar. Bir çok yerlerde de iki fırka mensupları nümayişler tertib ediyorlar.

Avrupada seçimler ekseriyetle kanlı olur, bir çok çarpışmalara sebebiyet verir. Halbuki Amerikada seçim daima hâdisesiz geçer. Bazı yerlerde ufak tefek vakalar olur. Fakat bunlara hâdise demek doğru değildir. Meselâ bu defa Amerikanın meşhur kollejlerinden Vassar kollejinde Ruzvelt ile Landon taraftarı genç kızlar arasında bir kavga çıktı. Ruzveltin resmini gezdiren talebeye Landon taraftarları hücum ettiler, bazı çehreler berelendi. Fakat bundan ileri gidilmedi. Akan kan bir kaç damlayı geçmedi.

M. Ruzvelt bir seçim toplantısında

BİR GÖRÜŞ FARKI

Amerikada seçimin hâdisesiz geçmesi halkın seçime Avrupalılardan başka bir gözle bakmasından ileri gelmektedir. Amerikalı nazarında seçim bir nevi bayramdır. Seçim mücadelesi, bayrama hazırlık demektir. Böyle günlerde kavga etmek, kan akıtmak değil gülüp eğlenmek lâzımdır.

Yalnız halk değil namzedler de böyledir. Onlar da bir taraftan propağanda yaparken diğer taraftan halkla beraber eğlenir, yapılan şenliklere iştirak eder.

Bir gün M. Ruzvelt Nevyorktan başka bir şehre gidecek ve bir nutuk söyliyecekti. Sokağa çıktığı zaman kendisine taraftar bir klüp azalarının başlarında klüp şapkaları olduğu halde şarkılar söyliyerek geçid resmi yaptıklarını gördü. Derhal otomobilinden indi, kalabalığın arasına karıştı. Başına bir şapka geçirerek şarkıya karıştı.

BÜYÜK TOPLANTILAR

İntihabat mücadelesi devam ettiği müddetçe her tarafta bayraklar asılır, resmi geçitler tertip edilir. Namzedlerin filimleri sinemalarda gösterilirken ayni zamanda halka bedava filimler de irae edilir. Geçenlerde Ruzvelt Şikagoda bir nutuk söyledi. Parka onu dinlemek için 150,000 kişi toplandı. Şehirde o gün dükkânlar, daireler, bankalar kapandı. Herkes bayram yaptı. 1934 senesindeki meşhur Şikago panayırında bile şehirde böyle muazzam bir kalabalığa tesadüf edilmediği söyleniyor.

Bir Amerikan gazetesine göre «yılbaşı gecesi bile Şikagoda bu kadar ışık yanmaz. Halk bu kadar coşkun tezahüratta bulunmaz.»

Landonun Kaliforniyada verdiği nutku dinlemek için 100,000 kişi toplandı. Reisicumhur seçimi diğer bayramlar gibi her sene değil, dört senede bir geldiği içindir ki halk bu bayramı o nisbette büyük bir sevinçle karşılıyor. Hislerini ve fikirlerini grup halinde ifadeye meydan bulduğu için coşkunluğu o nisbette büyük oluyor.

40 MİLYON DOLAR!

Her fırkanın intihab masrafları 20 milyon doları tecavüz ettiği düşünülürse bu iş için 40 milyon dolar gibi büyük bir yekûn harcandığı anlaşılır. Bu para ile neler yapılmaz ki?..

İntihabı sade siyasî programı halkın tasvibine mahzar olan parti değil ayni zamanda halkı iyi eğlendiren parti kazanır.

RUZVELTÇİLERİN PROĞRAMI

Maamafih seçimde eğlenceye verilen ehemmiyet siyasî bakımın ihmal edilmesini istilzam ettirmiyor. Siyasî proğram çalışmaları bütün dünyada olduğu gibi burada da mevcut! Demokrat partisine mensup Ruzveltçiler iddia ediyorlar ki 1920 senesinden Ruzveltin seçildiği 1932 senesine kadar memleketi idare eden cumhuriyetçiler 1929 senesi buhranından behemehal mesuldürler. Çünkü bunlar karşılıksız para çıkarmak siyasetini tasvib etmişler ve borsada tahvilât spekülâsyonuna yol açmışlardır. Bu siyasetin neticesi 1929 senesi felâketi vukubulmuştur. Ancak Ruzvelt idare başına geçtikten, doların kıymetini düşürdükten, cumhuriyetçiler zamanında felâket teşkil edecek derecede serbest olan ve istediği gibi genişliyen endüstri ve ziraati kontrol altına aldıktan ve amele sınıfına daha iyi şartlar, kısa saatler yüksek ücretler temin ettikten sonra işler biraz düzelmeye başlamıştır. Memleket Ruzvelt idaresinde kalmağa devam ettiği takdirde Amerika eski refah devresine girecek ve bu refah devresi Ruzveltin sanayi ve ziraati kontrol altında bulundurması üzerine geçici olmıyarak ebedî kalacaktır.

LANDON TARAFTARLARININ PROĞRAMI

Landon taraftarları, Ruzveltin idaresi esnasında Amerikanın buhrandan sıyrılmağa başladığını inkâr etmiyorlar. Fakat Ruzveltin bu kalkınma hareketinde katiyyen dahali olmadığını iddia ediyorlar. Esasen kalkınmanın Hoover idaresinin son zamanlarında başladığını ve Ruzveltin şans eseri olarak koşuyu kazanan bir at üzerinde bulunmuş olduğunu ileri sürüyorlar. «Ruzvelt refah devresini getirecek yerde bilâkis geciktirmiştir» diyorlar ve ilâve ediyorlar:

— Ruzvelt işsizlere iş bulayım, endüstriyi canlandırayım derken devlet hesabına bir çok yeni inşaata girişmiş, âdeta müsrif bir mirasyedi gibi devlet paralarını öteye beriye savurmuştur. Bütçeyi tevazün ettireceği vaadi nerede kaldı ya? Ruzvelt gerek vasi inşaat proğramı gerekse yeni devlet teşkilâtı kurmakla devlet hazinesini daha büyük borçlara sokmuştur. O, Amerikan prensiplerinin en mukaddesi olan individualizmi baltalamağa çalışmıştır. Amerikan hayatına hiç uymıyan siyasî sergüzeştler peşinde koşan Ruzvelt Amerikayı bir «faşist sosyalist» devlet haline getirmeye çalışmakla Amerikan demokrasisine ihanet etmiştir.

Ruzvelt bir sergüzeştçidir. Bir fırsat düşkünüdür. 1932 senesinde memleketin panik halinde olmasından istifade ederek meclisten fevkalâde salâhiyetler koparmış, diktatörce idareye çalışmıştır.

O kendinden de emin değildir! Yerleşmiş prensipleri yoktur. İşte değişen fikirlerine memleketi uydurmağa çalışması en büyük felâketi teşkil etmektedir.

Ruzvelt temkinli bir siyaset adamı değildir!

RUZVELT VE LANDON

Ruzveltin halk kütleleri üzerinde büyük tesiri olduğuna şüphe yoktur. Sempatik ve güler yüzü ona halk arasında bir çok taraftar kazandırmıştır. Her iki kişiye bir radyo düşen Amerikada tatlı bir radyo sesine malik olan M. Ruzveltin Landona büyük bir faikıyeti vardır. Sonra Ruzvelt nutuklarını âdeta dinleyicileri ile muhavere ediyormuş gibi söylemekte ve arada bir:

— Sizin bu hususta fikriniz ne, diye sormaktadır ki bu dinleyicileri büsbütün onun tesiri altında bırakmaktadır.

KİM KAZANACAK?

Seçimi kim kazanacak? Şimdiki halde vaziyet M. Ruzvelt için müsaid görünüyor. Maamafih Amerikada seçim bir para meselesidir. Yüksek sanayi erbabı ve bankerler Ruzveltten nefret ediyorlar, Landona dayanıyorlar. Bu sebepler M. Ruzveltin, kazansa bile, 1932 de kazandığı büyük ekseriyeti temin etmesi şüphelidir.

Nuri M. Eren

M. Landon ve âyandan Knox bir seçim toplantısında

VENEDİKLİ BAFFA

"Safiye Sultan„

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 7

Sokollu, her şeyi ümid edebilirdi, fakat öldürüleceğini aklına getiremezdi. Nihayet aklına gelmiyen şey başına geldi

Kızılahmedli Şemsi paşanın da onlardan geri kaldığı yoktu. Zaten kendi, Anadolu beyleri ailesinden olduğu için, sarayda müteferrikalık etmiş, Rumeli ve Anadolu beylerbeyliklerine kadar yükselmişti. Hasis bir adamdı. Fakat güzel söz söyler, nedimane sohbetlerile padişahı eğlendirirdi. Ekseriya, Halkalı taraflarına onunla beraber ava giderdi. Şemsi paşanın bütün ömrü nedimlikle geçmişti.

Defterdar kara Üveys paşa, Sokollunun düşmanlarından biri de o idi. Bir defa, Sokollu, Üveys paşanın ihtilâslarını ortaya çıkartmak istedi. Şemsi paşa derhal mâni oldu.

Baffanın bir şeye karıştığı yoktu. Sarayda bütün nüfuz ve idare Nurbanu sultanın elinde idi. Nurbanu sultan, daha kocası İkinci Selim zamanında, baş hasekilik ihtişamını göstermek istemiş, sarhoş Selimin ölümünden beş yıl evvel Üsküdarda Toptaşında bir cami, bir medrese, bir imaret ve bir de darüşşifa yaptırmıştı. Bu binaları yapan, sermimarı âlem koca Sinandı. Hatta mermerleri Sapanca ve İzmitteki «bazı ebniyei atika ve arazii haliye» den getirtilmiş, keresteleri, bulut tahtaları ve kireci de oralardan tedarik edilmişti. Keza, Nurbanu sultanın Üsküdarda bir mumhanesi ve bir de tabakhanesi vardı. Mutfakı âmire için boğazlanan mirî koyun derilerile yağı, keza Galatada Karaköyde kasap Arapoğlu Süleymanın boğazlattığı koyunların derisi hep onun mumhanesine ve tabakhanesine verilirdi. Kocası zamanında bile hayrat ve hasanatile kendini göstermeğe çalışan Nurbanu sultanın, oğlu zamanında valide sultanlık satvetini göstermekte bir kat daha çalışacağı şüphesizdi.

Nurbanunun istibdadı yüzünden Baffanın göz açtığı yoktu. Manisada geçirdiği hayat onun için daha mesud, daha müreffeh ve daha hürdü. Canfeda kadının nüfuzu yanında Raziye kalfanın ne tesiri olabilirdi! Baffayı kıskanan bütün sultanlar, hele Üçüncü Muradın kız kardeşleri, hep analarile birlik olmuşlardı. Venedikten gelen dilber Baffa, bu güruh arasında âdeta yabancı gibiydi. Fakat o da fırsat beklemiyor değildi. Elverir ki, oğlu şehzade Mehmed yaşasın...

Harem, ve saray adamları nüfuz ve mevki ihtirasları ile çırpınırken, Sokollu ve arkadaşları, Lala Mustafa paşa, Kılıç Ali paşa, Özdemir oğlu Osman paşa karalarda ve denizlerde düşmanla çarpışmaktan asla halî değillerdi. O seneler; en büyük tehlike İran tarafından zuhur edebilirdi. Sokollu, bunun da önünü almak istedi. Vakıâ İran şahı Tahmasp Hanın elçisi Tokmak Han İstanbula geldi, kendisine izzet ve ikram edildi, padişahın mutantan av dönüşleri seyrettirildi. Fakat İranla harbin patlak vereceğine herkes emindi. Hatta İranın en çok tecavüzüne uğrıyan Erzurum halkı, şimdi başlarının çaresini göstermek istemişler, İstanbula beş on kişi göndererek, bütün marasifi kendi boyunlarına olmak üzere, Erzurum etrafına hendekler kazmak ve toplar koymak için izin almaya gelmişlerdi. Filhakika aradan çok geçmedi. İranla harb başladı. Lala Mustafa paşa, Özdemir oğlu Osman paşa Çıldır sahralarında, Tiflis önlerinde çarpıştılar, ve muvaffak oldular.

Fakat Sokollunun düşmanları harbi ve zaferi düşünmüyorlardı. Bütün gayeleri, Sokolluyu ortadan kaldırmaktı. Evvelâ adamlarından, nişancı Feridun beyden başladılar. Feridun bey devrin en mühim ricalindendi. Gayet debdebe ve tantana ile gezerdi. Önünde, arkalarında müzeyyen siperli yüz elli bostancı ve yüz elli süvari giderdi. En kıymetli elbiseyi Feridun bey giyerdi. Hatta bostancılarına ve süvarilerine yaptırdığı esvapların her biri iki bin dört yüz, siperlerinin her biri sekiz yüz akçeye yapılırdı.

Sokollunun rakibleri evvelâ Feridun beyi azil, sonra da veziri azamın kethüdasını katlettirdiler. Hatta amcazadesi Budin beylerbeyisi Mustafa paşayı da öldürttüler. Mustafa paşa en değerli beylerbeylerindendi. Belgradı, Sigetvarı, Stolni Belgradı o imar etmişti. Kıbrısa adam yolladılar. Sokollunun yetiştirmelerinden Arap Ahmed paşanın başını kestirdiler. Sokollu bunu haber aldı. Hatta Arap Ahmed paşanın kanlı gömleğini gördü, içi sızladı.

Bu sefer defterdar Kara Üveys paşa işe başladı. Sokollunun ağalarından on dokuzunun ziametlerini havassı hümayuna kaydetti. Hepsini yerlerinden çıkarttı. Üveys paşa köpürüyordu. Bütün işleri yaparken:

— Ol dahi görsün. Padişah mukarriblerine olan ihanet kendi mensubatına olucak hoşca mıdır?

Diyordu.

Sokollu, kendisine karşı yapılan bütün bu ihanetlere hiç ehemmiyet vermezdi. Üçüncü Murad ne derse, yapardı. Karşısında gayet muntazam söz söyler, Nurbanunun garezkâr oğlunu nezaketi ve sadakatile nadim bir mevkie düşürdü. Hatta onun nedametini gözlerinden de anlardı.

Sokollu, vazifesini, bütün ihanetlere ve hakaretlere karşı, asla ihmal etmedi. İki sene Kanunî, sekiz sene İkinci Selim, ve beş sene de Üçüncü Murad zamanında devletin dahilî ve haricî siyasetini yüksek bir zekâ ile idare etti. Fakat Sokollunun bu son beş yıl zarfında kendisine karşı her taraftan gösterilen husumetlere rağmen bütün mevcudiyeti ile devlete bağlılığını göstermesi, azmına ve faaliyetine zerre kadar halel getirmemesi ibret alınmaya değer bir fazilet nümunesi idi. Tuna boylarında, Sokol kasabasından getirilen bu devşirme çocuğu Türk kültürünü o kadar benimsemiş ve Türk kültürü o zamanki yüksekliğile onun benliğini o derece sarmış ve o derece kavramıştı ki, onu Türkten fazla Türk yapmıştı. İstanbulda, Rumelide, Anadoluda, hatta Hicaz ellerinde o kadar hayranı vardı ki...

Fakat hasımlarının gözleri, onun hiç bir faziletini görmüyordu. İhtiyar Sokollu:

Ağardı muyi ser sevdayi caha kalmadı haheş
Kapandı serteser rahı emel Kühsarı karaldı

Demekte haklı idi. Saray adamlarının ve saray kadınlarının bütün işlere karışmalarından şikâyet etmiyen var mıydı? Hatta saray adamlarının ilim ve irfan sahipleri de, irtişadan, cehlin galebesinden, saray kadınlarının devlet idaresine karışmalarından bıkmışlardı:

İrtişa bazarı bulmağa kesat
Üç alâmet vardır ey âli nijat
Biri her mansıp virilüp ehline
Nâsezalar kalmasıdır nâmurat
Bir dahi teptilü tağyir olmamak
Çökdürür teptili mansıpta fesat
Bir dahi ehli Harem karışmayup
Hep bir elden olmadır akdü küşat

Diyen, devrin mirahoru evveli Kâmi Hasan Beydi.

Sokollu her şeyi ümid edebilirdi. Fakat öldürüleceğini aklına bile getiremezdi. Nihayet, aklına gelmiyen, başına geldi: Bir gün, divanda çalıştı. Kabasakaldaki sarayında da ikindi divanını yaptı. İçeri bir herif geldi. Bu herif Bosnalı ve kendi hemşerisi idi. Sokolludan daima para ister, o da hiç bir zaman esirgemezdi.

(Arkası var)

Yugoslav başvekili ve Başvekilimiz Ankara istasyonunda

Muhterem misafirlerimiz, Başvekilimiz le birlikte ev sanayii sergisinde eserleri tetkik ediyorlar

Yugoslav başvekilinin Ankarada çekilen bir resmi

Türk - Yugoslav ticaret anlaşmasının imza resmi

Muhterem misafirimiz Hariciye Vekilimizle görüşüyor

Yugoslav elçisi anlaşmayı imza ediyor

İmzadan sonra kadehler kaldırılıyor

Hariciye vekâleti umumî kâtibi Numan Menemencioğlu hükûmetimiz namına anlaşmayı imzalıyor

Başvekilimiz Yugoslav gazetecilere beyanatta bulunuyor

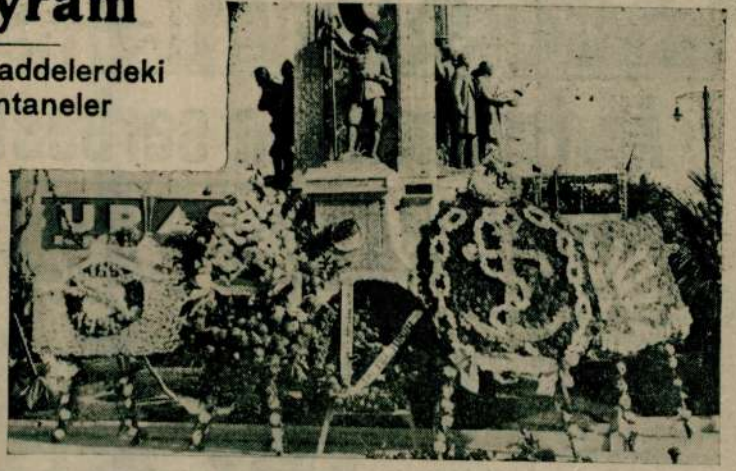
Aziz misafirimiz ve refikaları, Ankara istasyonunda Başvekilimiz ve Hariciye vekilimizle birlikte

Büyük Bayram

Geçid resminden ve caddelerdeki kalabalıktan enstantaneler

AKŞAM SPOR

Alaturkacıların serbest güreşleri

Müsabakalarda göze çarpanlar Şerif, Molla Mehmed, Çengel Abdullah ile Tekirdağlı Hüseyin idi

Cumhuriyet bayramının ilk gününden başlayarak dört gün sürmek ve pazar günü bitmek üzere tertip edilen profesiyoneller arasındaki serbes güreş, daha doğrusu alaturkacıların yağsız güreş şampiyonluğuna dün Taksim stadında başlandı.

Müsabakaların saat ikide başlayacağı ilân edilmişti. Fakat bizde resmî spor müsabakalarının bile tam zamanında başladığı vaki değildir ki, bu güreş müsabakalarının saatinde başlayacağını beklemek doğru olsun. Nitekim saat ikiyi geçtiği halde, sahanın ortasına kurulmuş olan ringin üstünde beş kişi, parça parça müstatil şilteleri bir araya getirerek güreş minderini bir kül haline getirmeğe uğraşıp duruyorlardı. Gazetelerdeki parça parça resimleri bir araya getirerek ortaya bir resim çıkarmaktan ibaret bilmecelere pek benzeyen bu ameliye yarım saatten fazla sürdü. Şilteleri şöyle koydular, olmadı; böyle koydular olmadı. Fakat dünyada halledilmiyecek bilmece var mıdır? Nihayet fazla olduğu anlaşılan bir şilteyi feda ederek seyircileri sabırsızlandıran bu bilmeceyi de hallettiler.

Bununla beraber güreşler gene başlamıyordu. Nihayet, hafif sesli biri elinde bir megafonla ringin üstüne çıkarak gecikme sebebini anlattı:

— Güreşler her ne kadar ikide ilân edilmişse de resmi geçitten pehlivanlar gelemediler. Onun için tam saat üçte başlayacağız.

Yükselen mırıltı, bu izahın halkı pek de tatmin etmediğini gösterdi. Hattâ birisi memnuniyetsizliğini yüksekçe ilân etti:

— Resmi geçitten değil bayım. İdaresizlikten... İdaresizlikten. Resmi geçid bu kadar halka mâni olmuyor da dört pehlivana mı mâni oluyor.

Yanında oturan birisi ilâve etti:

— Haydi pehlivanlar resmi geçitten gelemedi. Bu minderler neden vaktinde getirilmedi.

Ben kendi hesabıma, eğleniyordum. Çünkü stada girdiğim dakikadan müsabakaların sonuna kadar, saha ortasındaki organiztör ve hakemlerle tribünlerdeki halk arasında eğlenceli bir muhvere sürdü, gitti: Onlar söylüyor, bunlar itiraz ediyor, bunlar söylüyor, onlar cevap veriyordu.

GÜREŞÇİLER ÇIKIYOR

Nihayet güreşçilerin geldiği ilân edildi. Başaltına güreşecekler ringin üstüne, başa güreşecekler de ringin önüne dizildiler ve takdim merasimi başladı:

— Sağdan beraber Tekirdağlı Hüseyin, Mülâyim, Bulgaryalı Arif, Yarımdünya Süleyman... Kara Ali de şimdi gelecek... İbrahim, Lüleburgazlı Ahmed, Koca Ethem, Ahmed, Hayrebolulu Süleyman, Babaeskili Mustafa, Akhisarlı Ömer, Veli, Vahid, Şileli Rahmi, Yıldırım Bekir, Boyabadlı Hasan, İbrahim, Halil, Hurşid...

Başaltına güreşecekler: Babaeskili İbrahim, Çengel Abdullah, Pomak Mustafa, Silivrili Sabri, Bursalı Hüseyin, Abdüsselâm, Hamdi, Sındırgılı Şerif, Bulgaryalı Molla Mehmed, Vizeli Arif, Akhisarlı Halil...

Gene megafonlu izahata başladı:

— Bugün başaltı güreşleri yapılacak ve şimdi kura çekilecek.

Tribünlerden gene bir itiraz yükseldi:

— Böyle şey olmaz. Hiç olmazsa bir de başa güreş isteriz.

Başaltına güreşeceklerin kurası çekilerek çift çift ayrıldılar ve tekrar halka takdim edildiler.

Bu arada ikide bir tribünlerden sesler yükseliyor:

— Kara Ali nerede?.

Sahadan cevabı hazır:

— Geliyorrrrrr!...

Nihayet Kara Ali sevimli yüzünü, levend vücudünü gösterdi. Kara Ali herkesin sevgisini kazanmış. Alkışlarla karşılandı.

İLK GÜREŞ

Artık güreşler başlıyor. Kurada birine düşen Bursalı Hüseyin ile Akhisarlı Halil ringe çıktılar.

Dünkü güreşten iki enstantane

Hakem megafonu doğrulttu ve güreşe başlanmadan son izahatı verdi:

— Güreşler serbesttir. Yenişme vardır. Güreşçiler profesiyonel olduğu için yenik düşenin sırtı, profesiyonel nizamları mucibince, üç saniye yerde durmak lâzımdır.

Güreş başladı. Akhisarlı Halil daha ağır basıyordu. Nitekim Bursalı Hüseyini iki defa altına aldıktan ve biraz ayakta güreştikten sonra yere vurdu. Hüseyinin sırtı yere gelmişti, fakat bir saniyede kalktı. Derken orta hakemile masa başındaki hakemler arasında bir görüşme başladı ve Sami Karayel megafonu yakalıyarak ringe fırladı:

— Baylarrrr!. Her ne kadar güreşler profesiyonel kaidelerine göre yapılacaksa da yeniklik amatör kaidesi mucibince bir saniyede olacaktır.

Bu yeni karar üzerine Akhisarlı Halilin galibiyeti ilân edildi.

TIĞ GİBİ BİR GÜREŞÇİ

İkinci güreşi Sındırgılı Şerif ile Pomak Mustafa tuttular. Şerif 19 yaşında 95 kilo çeken tığ gibi bir pehlivan. Vücudünün her tarafı mütenasip, fazla noksan bir tarafı yok. Hasmı Pomak Mustafa, fena bir güreşçi olmamasına rağmen Sındırgılıya beş dakikadan fazla dayanamadı. Şerif güzel bir oyunla kendisini yendi.

Çok değerli ve sevimli bir güreşçi olduğu anlaşılan Şerifin serbes güreş amatör takımımız bulunmaması bir ziyandır.

ZEVKSİZ BİR GÜREŞ

Somalı Abdüsselâm ile Bulgaryalı Emrullah arasında yapılan üçüncü maç zevksiz oldu. Hiç bir oyun gösterilmeden epi bir müddet ayakta devam eden bu müsabaka, nihayet Abdüsselâmın hasmını altına alarak sırtını yere getirmesile neticelendi.

İDEAL BİR VUCUD

Dördüncü güreşe Molla Mehmedle Vizeli Arif çıktılar. Mollanın vucudu ideal denilecek kadar güzel: Sülün gibi...

Molla ringe çıkar çıkmaz hasmını altına aldı ve nefes aldırmadan eze eze sırtını yere getirdi.

VAY ÇENGEL VAY!

Beşinci müsabakaya iki hemşeri, Gönenli Hamdi ile Gönenli Çengel Abdullah düşmüştü. Hamdi 98, Çengel 76 kilo. Arada 22 kilo fark var.

Bu kilo farkına rağmen Çengel çok çevik. Hamdinin vucud ağırlığına dayanan tazyiklerinden daima bu çevikliği sayesinde kurtuluveriyor. Halk ta Çengeli tutuyor, kendisinden üstün pehlivanın her tazyikinden kurtuluşunda «Yaşa Çengel! Var ol!» diye bağırarak durmadan alkışlıyor. Fakat Çengel bütün çevikliğine ve mahareti̇ne rağmen kilo farkına dayanamıyor. Sık sık alta düşüyor, kurtuluyor; boyunduruğa giriyor, kurtuluyor; eziliyor, kurtuluyor; kurtuldukça alkışlanıyor, o alkışlandıkça Hamdi kızıyor, fakat bir şey yapamıyor.

İkinci devrede Çegel gene alta düşüyor ve çok tehlikeli bir ters paçadan mükemmel bir çeviklikle kurtuluyor. Fakat bundan sonra Hamdi onu ezdikçe eziyor, yalnız çevirip bir türlü sırtını yere getiremiyor.

Hakem ilân ediyor:

Hamdi sayı hesabile galip!

Mutad itiraz yükseliyor:

Hani sayı hesabı yoktu? Hani yenişme vardı?

Çengel ringden inerken başka biri ilâve ediyor:

—Çengel! Sen üzülme, istedikleri kadar seni yenik sansınlar, halk seni galip sayıyor!

Bu sözleri alkışlar kovalıyor, Çengel bu alkışları sevimli bir gülümseme ile selâmlıyor.

ÇIKAR ÇIKMAZ

Altıncı güreş Babaeskili İbrahim ile Silivrili Sabri arasında idi. İbrahim, ringe çıkar çıkmaz, bacağından kaparak hasmının sırtını yere getirdi.

TEKİRDAĞLININ GALEBESİ

Son olarak ringe başa güreşeceklerden Tekirdağlı Hüseyin ile Adapazarlı Molla Arif çıktılar. Demek ki «hiç olmazsa bir de başa güreş bulunsun!» talebi kabul edilmişti.

Hakem ilân etti:

— Yenişme için sırtın üç saniye yerde durması lâzımdır.

— Hani bir saniye idi, gene mi karar değişti. Bari bir köşeye bir matbaa kurun da resmi bir ceride ile tebliğlerinizi neşredin.

Güreş başladı. Biraz sonra Tekirdağlı hasmını kafasından yakalayarak sırtını yere çaldı. Hakem bir saniye evvelki tebliğini unutarak hemen düdüğü çaldı.

— Hani üç saniye idi?

Cevab yok... biraz sonra megafonu yakalıyan Sami Karayel meseleyi halletti:

— Profesyonel güreşlerde iki defa yenmek lâzımdır.

— Evvelce neden söylenmedi?

Cevab yok... Pehlivanlar gene tutuştular. Tekirdağlı, kendisi köprü kurarak hasmını üstünden atlattı ve gene sırtını yere getirdi.

BUGÜNKÜ GÜREŞLER

Bugün için başaltına güreşlere devam edileceği ve Mülâyimle Yarımdünyanın tutuşacakları ilân edildi. Bundan sonra da ortaya bir Çaya meselesi atıldı amma bunu ciddî bir şey sanmadığımız için bahse lüzum görmüyoruz

Sadun Galip

Müellifler kongresi Berlinde toplandı

Kongrede telif hakkı, müelliflerin vaziyeti hakkında yeni kararlar verildi

On birinci dünya müellifler kongresi Berlinde toplanmıştır. Kongreye on yedi devlet resmen iştirak etmiştir. (Müellif ve bestekârlar cemiyetleri beynelmilel konfederasyonu) teşkilâtı tarafından tertib olunan bu kongreye İtalya propaganda nezareti şefi M. Dino Alfieri riyaset etmiştir.

Kongre Alman propaganda nezareti müsteşarı M. Funk tarafından irad edilen bir nutukla açılmıştır.

Kongreyi tertib eden teşkilât, müelliflerin maddi ve manevî menfaatlerini himaye için teşekkül eden cemiyetlerin birleşmesile meydana gelmiştir. Fakat bu birliğin faaliyeti daha ziyade eserlerin oynanmasına ve temsil edilmesine ait olup tabı ve neşri ile alâkadar değildir.

Konferederasyonun müdafaa ettiği başlıca esas şudur: Bir müellif yazdığı bir eseri oynamak hakkını herhangi bir para mukabilinde başka birine yahut müesseseye terketmekle eseri üzerindeki intifa hakkı tamamile zail olamaz. Bu intifa hakkı daimidir. Ve gene herhangi piyes muharrir ve bestekâr eseri oynandığı müddetçe evvelce ne kadar para mukabilinde uzlaşmış olursa olsun her oyuyunun hasılatından muayyen bir nisbette hisse alması sarih hakkı olduğu gibi eserinin kıymetini ve ahlâkî değerini kesredecek herhangi şekilde oynanmasına ve kıymetlendirilmesine mâni olmak gibi manevî bir hakkı daima haizdir.

Konfederasyonun kanaatine göre hakkı telif münhasıran canlı bir şahsiyete ait olabilir. Manevî şahsiyet bu hakkı haiz olamaz. Halbuki film sanayii başında bulunanlar bunun aksini iddia etmekte ve telif hakkının eserin filmini yapana da ait olabileceği kanaatinde bulunmaktadır. İşte müelliflerin teşkilâtı ile cihan film âlemi arasındaki bu hukukî görüş farkı Berlinde toplanan on birinci kongreye fevkalâde ehemmiyet vermiştir. Bunun için kongrede başlıca münakaşa müelliflerin filme çekilen eserleri üzerindeki hukukunu müdafaa eden konfederasyonun davası etrafında cereyan etmiştir.

Bu meselenin müzakeresinde beynelmilel filim odasının reisi profesör Lehmich de hazır bulunmuştur. Bu zat filim sanayii patronlarının noktai nazarını müdafaa etmiştir.

Kongrede müelliflerin hukukunu himaye ve sıyanet edecek surette bir çok kararlar verilmiş ve tertibat alınmıştır.

Yeni telif hakkına dair yapılan teklifleri ve alınan kararları tanzim etmek ve hakkı telifin himayesine ait (Bern) de aktolunan mukaveleyi gözden geçirerek tadil etmek üzere İtalya âyan meclisi azasından sinyor Cagellinin riyaseti altında konfederasyon içinde bir komisyon teşkil edilmiştir.

Bu komisyon müelliflerin haklarına başka başka nazarla bakan muhtelif beynelmilel mukaveleleri yani ismi geçen Bern mukavelesi ile Havana ve Montevideo mukavelelerini de birleştirerek bütün dünyada bir türlü telif hakkı vazedecektir.

Müellifler kongresine papalık hükûmeti de iştirak eylemiştir. Şimdiye kadar ilk defa papalık hükûmeti beynelmilel bir cemiyette mümessil bulundurmuş oluyor. Vatikanın mühim bir teklifi hukuk encümeni tarafından tasvib ve iltizam olunduğundan kongre tarafından da kabul edilmiştir.

Berlin kongresinin en mühim kararı muharrirleri de sinesine almış olmasıdır. Dördüncü kısım namı altında vücude getirilen yeni kısım münhasıran muharrirlerden mürekkeptir. Bu suretle müellifler konfederasyonu bundan sonra ayni zamanda beynelmilel muharrirler teşkilâtı olacaktır.

Müelliflerin telif ücretlerinin döviz kontrolüne tâbi tutulmaması için İtalya hükûmeti tarafından 1928 senesi kongresinin mazbata muharriri M. Pizzininin tavsiyesi üzerine bütün devletlere yaptığı tekliften kongre haberdar edilmiştir. İtalya hükûmeti kambiyo zorluğundan milletler arasındaki sanat ve kültür münasebatının inkişafı müteessir olmamasını ehemmiyetle bütün dünyaya bildirmiştir.

İtalyanın bu teşebbüsünden müelliflerin maddi istifadelerine yarıyacak mühim faydalar bekleniyor. Şimdiden İtalya, Almanya, Fransa arasında meselenin teknik noktaları üzerinde doğrudan doğruya muhabere ve temas başlamıştır.

Kongrenin reisi M. Alfieri her memlekette müelliflerin telif ücretlerini tahsil için muhtelif cemiyetler bulunduğunu ve bunların kendi aralarında münakaşa ile vakit kaybettiklerini ileri sürerek bu gibi cemiyetlerin birleştirilmesini teklif etmiştir.

Almanya dahiliye nazırı Dr. Frunk 1933 senesinde müelliflerin hukukuna dair yeni konan kanunla bu memlekette sanatkârane eserlerin bir olması ve inkişafı için felsefe, politika, hukuk ve teşkilât noktalarından büsbütün yeni esaslar konulduğuna kongrenin nazarı dikkatini celbetmiş ve Almanyada bir daha Mozartın feci akıbetine bir sanatkârın uğramasına imkân kalmadığını temin etmiştir.

Kongrenin sonunda müelliflere mükemmel bir ziyafet verilmiştir. Kongrenin hamisi nazır Dr. Göbbels sanatin kudret ve ehemmiyeti hakkında bir nutuk irad ederek kongreye nihayet vermiştir.

F.

İzmirde Kızılayın faaliyeti

İzmir (Akşam) — Kızılay haftası münasebetile İzmirde hamiyetli gençler müteaddid kollardan çalışarak halkı Kızılay kurumumuza aza kaydetmektedirler. Kızılay kurumu, İzmirin muhtelif yerlerinde açtığı dispanserlerile halkın sağlık işleri üzerinde verimli bir şekilde çalışmakta, fakirlere para ve eşya yardımlarında bulunmakta, haftanın muayyen günlerinde İzmir hamamlarında fakirleri parasız yıkattırmaktadır. İzmire Bulgaristan ve Romanyadan gelen göçmenlerin iaşe işlerini de üzerine alan bu yüksek şefkat müessesesi, bu işi de büyük bir intizam ve mükemmeliyetle başarmaktadır.

İzmirde Kültürpark tanzim ediliyor

İzmir (Akşam) — Belediye tarafından Kültürparkın, fuar sahası arkasındaki kısmının park haline konması için faaliyete geçilmiştir. Belediye, Kültürparka çocuk oyun ve eğlenceleri için muhtelif oyun aletleri koydurmuştur. Küçükler, şen kahkahalar savurarak Kültürparkta oynamakta ve eğlenmektedirler.

Yolcu bir kadının üzerinde ipekli kumaşlar bulundu

Romanya bandıralı Rejel Karol vapuru yolcularından Behiye'nin vaziyeti şüpheli görülmüş ve muhafaza memurları tarafından yapılan aramada kadının üzerinde ipekli kumaşlar yaklanmıştır. Hakkında takibata başlanmıştır.

Samsun mektupları

Bu sene tütün mahsulü hem nefis, hem çoktur

Yumurta müstesna olmak üzere ihracat işleri çok yolundadır

Samsunun denizden görünüşü

Samsun (Akşam) — Vilâyetimizde yeniden Gaman, Darboğaz, Ayvacık ve Kozran adında dört nahiye merkezi teşkil edilmektedir. Bunlar sırasile merkez ve Bafra, Çarşamba ili Vezirköprü kazalarına aittir. İdari bakımdan çok faydalı olan bu yeni teşkilâttan dolayı halk pek sevinmektedir.

Bu yıl tütün mahsulü nefis ve çoktur. Şimdilik Amerikan kumpanyaları alıcı çıkmakta ve dizi dengi yapanlara kanaviçe dağıtmaktadırlar. Havaların yağışlı gitmesi rutubetten nemlenen tütünleri kolay işlenir bir hale getirmiştir. Fakat köylünün menfaatini düşünen Ziraat bankası tütünlerin Samsun usulü işlenmesi için köylüleri teşvik etmektedir.

Tütünleri işletmek için para bulamayanlara para da vermektedir. Bu maksatla Ziraat bankası müdürü yakında köylere gidecektir. Şimdilik tütünler eksperize edilmektedir.

YUMURTA İŞİ VE İHRACAT

Mevsim doldayısile iç memleketlerden şehrimize arpa, buğday, haşhaş, ceviz, ceviziçi gibi mahsulât gelmekte ve satılmaktadır. Bu hafta içinde Samsundan İstanbula ve Avrupaya önemli ihracat yapılmıştır. Yalnız yumurta işi durgundur. Belli başlı alıcılarımızdan bulunan İspanyanın dahilî ihtilâli yumurta ticaretine dokunmuştur. Avrupaya da birkaç haftadanberi yumurta gönderilmemiştir. Maamafih bu hafta içinde şehrimizden İstanbula 14 ton mercimek, 49 ton fasulya, 1495 kilo içceviz, 53 sandıkça yumurta, 1500 kilo yapağı gönderilmiştir. Avrupaya ise 338392 kilo haşhaş, 16900 kilo keten tohumu, 900 ton kabuklu ceviz, 155 ton arpa ihraç edilmiştir.

Trakyada göçmen evleri süratle inşa ediliyor

Kırklareli vilâyeti içinde 2,000 göçmen evinin inşaatı bitmek üzere

Bulgaristandan yeni gelen göçmenlerden bir kısmı Karaağaç göçmen evinde

Edirne (Akşam) — Trakyanın her köşesinde yapılmakta olan göçmen evleri inşaatı, Sıhhat vekili Refik Saydamın Trakyadaki göçmen durumunu tetkikinden sonra daha büyük bir hız ile ilerlemektedir.

Edirne imalâthanelerinde yapılarak Alipaşa çarşısındaki boş dükkânlara depo edilen kapı, pencere çerçeveleri inşaat yerlerine sevkedilmeğe başlanmıştır. Kırklareli vilâyeti iskân memuru Turgut buraya gelerek, Kırklareli vilâyetinde inşaatı bitmek üzere bulunan (2000) evin ihtiyacı alan (3000) kapı, pencere çerçevelerini teslim alarak kamyonlarla sevketmeğe başlamıştır.

Bulgaristandan hergün, üçer, beşer aileden mürekkep göçmen kafileleri gelmektedir. Birkaç gün içinde Karaağaç göçmen evinde toplanan göçmenlerin tutarı 250 yi bulmuştur. Yeni gelen göçmenler Bulgaristanın, Razgrat, Eskicuma, Karlova, Kızanlık kasaba ve köylerindendir. Bunlar beraberlerinde birçok hayvanattan başka sanatlarına ait eşya da getirmişlerdir.

Gelen göçmenler arasında Bulgaristanın Peştere kasabasından 8 evde 47 nüfus Pomak vardır. Bunlardan başka gezi pasaportu ile gelerek haklarında göçmen muamelesi yapılmasını isteyen birçok aileler vardır. Bu ırkdaşlarımızın durumları Sıhhat vekâletine bildirilmiştir. Müspet bir cevap geleceği ümit edilmektedir.

Trakyada sergi

Edirne (Akşam) — Trakya umumi müfettişliği tarafından (Trakya Dergisi) adlı güzel bir derginin çıkarılması kararlaştırılmıştır. Öğrendiğimize göre Trakya dergisi ayda bir çıkacak, Devlet basımevinde basılacak ve Trakya köylüsüne faydalı bilgiler verecektir.

En gülünç Adam!..

300 Lira hediyeli karikatür müsabakası

Gazetemiz her yıl olduğu gibi buyıl da çok eğlenceli ve faydalı, büyük bir müsabaka tertib etmiştir.

Yeni müsabakamız CEMAL NADİR'in kaleminden çıkan karikatürler arasında ve şu şekilde yapılacaktır.

1 — Her gün gazetemizin birinci sahifesinde çıkan karikatürlerin 15 tanesi bu «EN GÜLÜNÇ ADAM!» müsabakasına ait olacak gün aşırı ve numara sırasile neşredilecektir.

2 — Müsabakamıza iştirak etmek istiyen karilerimiz gün aşırı çıkacak olan bu «en gülünç adam!» Karikatürleri arasından yalnız bir tanesini beğeneceklerdir.

3 — Müsabakayı teşkil eden karikatürlerin altında ayrıca küçük ve numaralı bir kupon da bulunacaktır.

4 — Karikatürlerin neşri bittikten sonra müsabakaya girmek istiyenler bu 15 kuponu biriktirecekler ve en gülünç buldukları karikatüre raptederek içinde isim ve adresleri yazılı bir mektupla beraber «Akşam gazetesinde karikatür müsabakası memurluğuna» göndereceklerdir. Eksik kuponlu mektuplar müsabakaya dahil edilmiyecektir.

5 — Müsabaka mektuplarının toplanması için lâzımgelen müddet bu 15 karikatürün neşrinden sonra bildirilecektir.

6 — Müsabaka mektuplarının kabulü müddeti bittikten sonra mektuplara birer birer bakılacak ve en çok beğenilen karikatüre rey vermiş olanlar arasından 108 KİŞİYE sıra ile şu hediyeler verilecektir:

			Lira
1	kişiye	25 Lira	25
2	»	15 er »	30
5	»	10 ar »	50
10	»	5 er »	50
15	»	3 er »	45
25	»	2 er »	50
50	»	1 er »	50
108			300

★

Her gün hayatın komik ve düşündürücü bir tarafını gösteren «Akşam» ın karikatürleri arasında çıkacak olan bu on beş karikatür, etrafımızda yaşıyan gülünç insanların bir albümünü teşkil edeceği için başlı başına dikkate değer bir eser olacaktır.

«Akşam» müsabakaya giren bütün karilerine bir hatıra olarak verilmek üzere bu «EN GÜLÜNÇ ADAM!» serisinden mürekkeb güzel bir albüm hazırlamıştır.

Bu albüm yalnız müsabakamıza iştirak edenlere verilecek, hiç bir kitapçıda para ile satılmıyacaktır.

Hediye edilecek albümlerin arasından da yüz tanesi ayrılacak ve bu eseri vücude getiren karikatüristimiz CEMAL NADİR tarafından imzalanacaktır.

«Akşam» ın bu müsabakasına herhalde iştirak ediniz!.. Listedeki hediyeler arasından bir hediye kazanmazsanız bile güzel ve belki de CEMAL NADİR'in imzasile süslü bir albüm kazanacaksınız.

★

Müsabaka karikatürlerinin birincisi Yarınki nüshada

Eyüp fakirleri koruma cemiyetinin güzel bir hareketi

Eyüp fakirleri koruma cemiyeti cumhuriyet bayramı şerefine 150 yavruyu giydirmiş 200 fakir çocuğa da kumaş dağıtmıştır.

Sofya mektupları

Bulgar seçimi neden geri bırakıldı?

Bulgaristanın dış politikası - yeni şimendifer hatları yapılıyor

Sofya (Akşam) — Geçen temmuzda verilen bir karar mucibince umumî seçim birinci teşrinin sonlarına doğru yapılacaktı. Hükûmet bugünkü vaziyeti seçim için müsaid görmediğinden intihap başka bir zamana bırakılmıştır. Bu karar üzerine kabinede bulunan Çankofun partisine mensup iki nazır istifa etmiştir. Bu istifaların bir kabine buhranına meydan açmasından korkulmuşsa da böyle bir hâdise vukua gelmemiştir.

İstifa eden Maarif nazırının yerine doktor Nikolaef, Münakalât nazırlığına da M. Yovof getirilmiştir. Yeni Maarif nazırı, Montreux'de Bulgar heyetinin reisi ve Hariciye nezareti umumî kâtibi idi. Yeni münakalât nazırı ihtiyat generallerden ve eski Maarif nazırıdır.

Bu suretle kurulan yeni Köseivanof kabinesi, millete hitaben neşrettiği bir tebliğde, mebus intihaplarının teşrinievvel sonlarına doğru yapılması için çok çalışıldığını, fakat bugünkü endişe verici beynelmilel vaziyet karşısında memlekette sükûn ve asayişin idamesi kaygusunun hükûmeti, intihabatın başka bir tarihe bırakmağa mecbur ettiğini bildirmiştir.

Yeni Maarif nazırı Dr. Nikolaef gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur:

«— Kral hazretlerinin iradesile Maarif nazırı sıfatile hükûmetin bir azası olarak üzerime aldığım mesuliyetler karşısında şu ande diyebilirim ki, hükûmetin vazifesi, memlekette vaziyeti normal yapmak, maceralardan korumak ve bu suretle selâmete kavuşturmaktır. Bütün bunlar ancak millî vahdeti sağlamlamak sayesinde mümkündür. Onun için kralın 21 nisan 1935 de neşrettiği beyannamesini tahakkuk ettireceğiz.»

Kralın bu beyannamesinde, Bulgaristanda partilerin tekrar ihya edilemiyeceği, halkın ve ordunun da parti hayatına dönemiyecekleri bildirilmekteydi. Binaenaleyh bundan sonra da Bulgaristanda fırkacılık olmıyacak demektir.

Yeni Münakalât nazırı M. Yovof'un da beyanatı ayni mahiyettedir.

Köseivanofun bugünkü kabinesi de, diğerleri gibi, bir iş kabinesidir. Hedefi vaziyetin normal hale gelmesi, iktisadî sahada da memleketin organize edilmesidir. Köseivanof kabinesi şimdiye kadar iktisadî sahada çok iyi neticeler elde etmiştir. Umumî binalar, şoseler, demiryolları yaptırılması ile işsizlerin adedi çok azaltılmıştır.

Resmen bildirildiğine göre, Bulgaristanda bütün işsizlerin adedi bir teşrinievvele kadar 15 bin 168 dir. Bunlardan 1,111 i münevver işsizlerdir. Geçen aya nisbeten işsizler 1,326 kişi azalmıştır. Geçen sene ayni aylarda işsizlerin sayısı memlekette 30 bin 200 imişler. Bu da gösteriyor ki, işsizler, Bulgaristanda yüzde elli nisbetinde azalmıştır.

KOMÜNİZME KARŞI MÜCADELE

Halk arasında yapılmakta olan komünizm propagandasına karşı da şiddetli tedbirler alınmıştır. Komünizm Bulgaristanda birkaç sene evvel o kadar inkişaf etmişti ki, mecliste 40 mebus bulundurmağa, hattâ intihabat neticesinde Sofya belediyesini ele almağa muvaffak olmuşlardı.

Köseivanof, kabinesinin komünistlere karşı açtığı şiddetli mücadele neticesinde Sofyada ve içillerde birçok komünist matbaaları meydana çıkarılmış geniş tevkifat yapılmıştı. Son olarak da geçen gün Köseivanof kabinesinin aldığı bir kararla, komünist neşriyatı yapan 17 gazete ve mecmua kapatılmıştır.

Eski komünist saylavlarından İliya Dobref, komünist partisi teşkilâtı yapmaktan ve Moskovadaki santral ile ilgili olmaktan maznundur.

BULGARİSTANIN HARİCÎ SİYASETİ

Köseivanof kabinesi, Bulgaristanın beynelmilel vaziyetinin iyileşmesi hususunda muvaffakıyet göstermiştir. İyi bir diplomat olan Köseivanof, Bulgaristanın yabancı memleketlerle olan siyasî ve iktisadî münasebatını bir kat daha arttırmıştır. Son zamanlarda Cenevrede yaptığı mülâkatlarla memleketi ve milleti için siyasî sahada büyük muvaffakıyet elde etmiştir. Hariciye vekilimiz Tevfik Rüştü Arasla Türkiye - Bulgaristan münasebatını kuvvetlendirmiştir.

Gene Bulgar başvekilinin Cenevrede Yugoslav heyeti mümessillerile ve dönüşte Belgradda Yugoslav devlet erkânile görüşmeleri Yugoslavya ile Bulgaristanın dostluk münasebatını bir kat daha kuvvetlendirmiştir.

Yalnızlığın tehlikeli bir siyaset olduğunu bilen başvekil Köseivanof, Cenevrede Balkan antantı mümessillerinden sonra sair devletler mümessillerile de temasta bulunmuştu.

Komşularile dostluk bilhassa Yugoslavya ile mukarenet ve yakınlık ve milletler cemiyetine bağlılık, Bulgaristanın dış siyasetinin esas prensipleridir. Bulgaristanın bu siyaseti de Köseivanof hükûmetinin hüküm sürdüğü son zamanlarda geçen Bulgar hükûmetlerine nisbeten daha ziyade inkişaf etmiş bulunuyor.

YENİ DEMİRYOLU HATLARI

Her sene Bulgar demiryollarına yeni inşa edilen hatlar ilâve edilmektedir. Geçen gün de kralın iştirakile, Aşağımahalle - Hisar ve Rakovski - Mihailovo istasyonları arasında yeni yapılan demiryolları hatlarının açılış resimleri yapıldı. Birinci hattın mevzii ehemmiyeti vardır. Fakat ikincisinin ehemmiyeti o kadar büyüktür ki, bununla, Tuna yolu, İstanbul - Sofya demiryolu hattile birleşerek kısaltılmış bulunuyor.

Yeni inşa edilmekte olan Cumaibalâ-Dupnista hattında da toprak tesviyesi yılbaşına kadar bitecektir. Traverslerin konulmasına ilkbaharda başlanacaktır. Bu hat gelecek senenin sonbaharında ikmal edilerek açılacaktır. Yakurda - Çepino demiryolu hattının inşası süratle devam ediyor ve 1937 de tamamile bitirilecek ve açılacaktır.

Nafıa nezaretinin 1937 bütçesi hazırlanırken, memlekette yeni şose ve yolların inşası ve eskilerinin tamiri için bir plân yapılmaktadır. Plân, 1937 de tamamen tatbik edilecektir. Yollar, işsizlere yaptırılacaktır. Böylelikle bunların adedi birkat daha azaltılacaktır.

Yeni sene bidayetinde 20 ile 40 hattâ 50 yaş arasında bütün Bulgr erkek vatandaşları bulundukları muhitlerde memleketin imarı için 10 gün bedava yol yapmağa mecbur edileceklerdir. Yapılmakta olan demir ve kara yollarının askerî ehemmiyetleri de vardır.

SOFYADA PARKLAR

Memleketin imarı meyanında Sofyanın imar plânları, bir ecnebi mimarı tarafından hazırlanmıştır. Bildirildiğine göre, Sofya dahilinde muhtelif semtlerde gelecek inşaat mevsiminde daha 20 park ve bahçe yapılacaktır. Bunlarla birkaç sene sonra Sofyanın 90 parkı, bahçesi olacaktır.

Her akşam bir hikâye

Salı günü, saat beşte...

Hüseyin Hulûsi saate baktı: Daha dört! diye mırıldandı. Sonra, aynaya doğru gitti, saçlarını fırçaladı. Boyunbağısını biraz düzeltti, ellerine kolonya şişesinin yarısını boşalttı.

Biraz dolaştı. Tekrar saate baktı. Daha yarım saat var!

Pencereye gitti, bir masanın üzerine dizilmiş şeylerin tertibine baktı. Porto şişesi, iki kadeh, bisküiler, cigarelar ve bir çiçeklik içinde üç nefis karanfil. Bunlar kaç paraya mal olmuştu ona? Ne olur, bir müddet öğle yemeklerini hazfedecekti.

Hüseyin Hulûsinin bu mahrumiyete hiç aldırış ettiği yoktu. Maamafih, ümid ve neşe ona iştiha vermişti. Bir bisküit yedi. Keşki kestane şekeri alsaydım, diyordu. Fakat ne kadar pahalı idi. Zaten şu porfoyu alış bile bir delilik.

Hüseyin Hulûsinin cüzdanı dolu idi. Musikî ile hayatını temine çalışan bir zavallı sanatkâr kaç para kazanabilir ki! Sonra, kendi kendisini teselli etti: «Ne ehemmiyeti var, o bunu biliyor. Ben zengin olmadığımı ondan saklamadım ki... Buna rağmen gene bu randevuyu kabul etti...

Hüseyin Hulûsi büyük bir heyecan içinde idi. Saat beş olmuştu. «Şimdi nerede ise gelir!» İşte içinden yükselen bir ümid dalgalı.

Hüseyin Hulûsi apartımanın kapısına doğru yürüdü. Dışarıyı dinliyordu. Hiç kimse yok. Yalnız bir kapının kapanma sesi. Bitişik apartımandan bir dikiş makinesinin gürültüsü işitiliyordu.

— Neden bu kadar heyecan içindeyim? diyordu. Rahat rahat beklesem olmaz mı? Saat beşi on geçiyor. Pek tabii. Güzel bir kadın daima biraz gecikir.

Hakikaten, ne kadar güzeldi! Kendisini çocuk koruma cemiyetinin verdiği konserde tanımıştı. Genç kadın şarkı söylüyordu. Hüseyin Hulûsi akonmpanye etmişti. Birdenbire onun her şeyi Hüseyin Hulûsinin hoşuna gitmişti. Her şeyden evvel sesi. Ne nadir tesadüf edilir, tatlı ve sıcak bir kontralto ses... Sonra, tebessümleri, yeşil göz bebekleri...

Konserin sonunda onun yanına sokulmağa cesaret etmiş ve kompliman yapmıştı. Genç kadın teşekkürle mukabele göstermiş ve Hüseyin Hulûsiye alâkadar görünmüştü. İsmini biliyor gibi davranıyordu. Kendi evinde verecekleri hususî bir müsamerede Hüseyin Hulûsinin yardımını rica etti.

İki gün sonra Hüseyin Hulûsiye bir mektup geldi. Genç kadın onu müsamereye davet ediyordu.

Apartımanın önünde durduğu zaman Hulûsi bir korku hissetti: Zengin bir kadındı! Bu muhteşem apartımanda oturmasından belli idi. Ayni zamanda, içinde bir ümidsizlik uyanıyordu. Öyle zengin bir kadın onun gibi zavallı bir gencin yüzüne bakar mıydı? Fakat kabahat onun değil, o yeşil gözlerindi. Ne kadar tatlı bakıyorlardı!

Hüseyin Hulûsi asansörden çıkarken, aynaya gözü ilişti. Fakirdi, fakat güzeldi. Biraz parası olsa ne kadar çok muvaffakıyetler elde edebilecekti!

Hüseyin Hulûsi genç kadın ile hiç meşgul olmamağa, artık onu unutmağa karar vermişti. Fakat bu kararını tutamadı. Onun dul olduğunu, yalnız yaşadığını, kimseyi sevmediğini biliyordu. Buna karşı hayretini izhar ettiği zaman, genç kadın lâtife etmişti:

— Ne zararı var? demişti. Elbette bir gün gelecek, ben de başka kadınlar gibi talihli olacağım!

Bunu söylerken gözleri Hüseyin Hulûsinin bakışlarına tesadüf etmişti.

Musikî proğramı bittikten sonra, genç kadın onu dansa da alıkoydu. «Danstan hoşlanır mısınız?» diye sordu, Hüseyin Hulûsi artık cesaret etti:

— Sizinle olursa... dedi.

Genç kadın Hüseyin Hulûsinin kalbindekileri açık bir kitab gibi okuyordu. Yanında bulunduğu zaman delikanlının yüzünde bir saadet parlıyordu. Başkalarile konuşursa Hüseyin Hulûsi kederli ve muztarib bir tavır alıyordu. Bu onun pek hoşuna gitmişti. Ayrılacakları zaman, elini Hüseyin Hulûsinin avucunda uzun uzun bıraktı. Genç musikişinas bunu bir teşvik alâmeti telâkki ederek sordu:

— Sizi artık göremiyecek miyim?

— Neden? Bana gelirsiniz. Biraz musikî yaparız. Akşama doğru...

Genç kadının evine üç defa gitmişti. Bugün, saat beşte o Hüseyin Hulûsinin evine gelecekti.

Fakat saat altıyı çalıyordu.

Altı buçuk oldu.

Saat yedide Hüseyin Hulûsi ümidini kesmiş gibiydi. Şimdi merak ediyordu. Bir mağlûbiyet altında ezilmiş hissi vardı.

Acaba saati yanlış mı anladı? Acaba evi mi bulamadı? Acaba...

Bütün bu meşkûk noktalar içinde yalnız muhakkak bir şey vardı: Saat sekize gelmişti.

Artık genç kadını beklemek mânasız olurdu.

Hüseyin Hulûsi aşağıya indi. Kapıcının odasına girdi.

— Bir hanım beni arıyocaktı, dedi. Geldi mi acaba?

Kapıcı kadın başını kaldırdı.

— Bir hanım mı? dedi. Evet, beyefendi, geldi.

Hüseyin Hulûsi büyük bir sevinç duydu. İçinde o kadar korku vardı ki!

Demek gelmişti. Kimbilir ne gibi bir mania yüzünden yukarı çıkamamıştı. Fakat gelmişti ya, en esaslı şey bu idi.

Sordu:

— Saat kaçta geldi?

— Beşe doğru.

— O halde neden yukarı çıkmadı?

— Bilmem ki... Sizi sordu. Altıncı katta, sağdaki kapı, dedim. Asansör var mı? dedi. Ben yok diyince...

— Ey? Ne yaptı?

— Altı kat, diye mırıldandı... Asansör de yok. O kadar yere tırmanamam, dedi ve çıktı gitti.

Hüseyin Hulûsi sapsarı kesildi. Şimdi iki kat olmuş gibi, o da dışarı çıktı... Kulağında bir ses «o kadar yere tırmanamam» diye onun ruhunu tırmalıyordu.

Hikâyeci

Radyo

30 Teşrinievvel 936 Cuma:

12-12,05 İstiklâl barşı, 12,05-12,25 Ekonomi işleri hakkında İktisad vekâleti başmüşaviri Sami İşbazın konferansı, 12,25-14 Müzik, 19-19,05 İstiklâl marşı, 19,05-19,25 Kültür işleri hakkında talim ve terbiye dairesi reisi İhsanın konferansı, 19,25-22 Müzik.

31 Teşrinievvel 936 Cumartesi

İstanbul: Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla hafif müzik, 13,25-14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Çay saati, dans musikisi, 19 Ambasadörden nakil, variyete müziği, 20 Türk musiki saz heyeti, 20,30 Münir Nureddin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 Plâkla sololar, 21,30 Orkestra, 1- Auber: (Taç elması), 2- Moreno: (Valânsiya güzelleri), 3- Chopin: (Prelüt No. 15), 4 - Jensen: (Serenat), 5- Moszkowski: (Gtara), 6- Vidal: (1: Dans, 2: Dans), 7- Lehar: (Zigeunerliebe) operetinden parçalar, 8- Brams: (Macar dansı No. 1) 22,30 Ajans ve borsa havadisleri, 23 Son.

Nöbetçi eczaneler

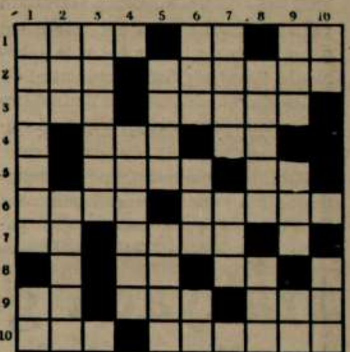
Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır:

Şişli: Asım, Taksim: Kürkçiyan, Firuzağada Ertuğrul, Kalyoncukullukta Zafiropulos, Beyoğlu: İstiklâl caddesinde Galatasaray: Tünelde Matkoviç, Galata: Okçumusa caddesinde Yeniyol, Fındıklıda Mustafa Nail, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut, Eminönü: Salih Necati, Heybeliada: Halk, Büyükada: Halk, Fatih: Veznecilerde Üniversite, Karagümrük: Ahmed Suad, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Nuri, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Ethem Pertev, Beşiktaş: Nail, Kadıköy: Pazaryolunda Rifat Muhtar, Üsküdar: İttihad, Fener: Emilyadi, Beyazıd: Kumkapıda Belkis, Küçükpazar: Hasan Hulûsi, Samatya: Çula, Alemdar: Ali Riza, Şehremini: Topkapıda Nazım.

Şişli Halkevinde semtin fakir çocukları giydirilmiştir. Bu münasebetle birçok çocuklar sevindirilmiştir. Resmimiz çocuklara elbise tevziini gösteriyor.

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

1 — Eşikli menfez (4) Ka — aynen (2) Edat (2)

2 — Göz rengi (3) Kıl çeken alet (6)

3 — Güç (3) Bir yemiş (5)

4 — Tırnak törpüsü (3) âzamızdan biri (2)

5 — Sallandır (2) Bir çalgı (2)

6 — Art (4) Geri kalan (5)

7 — Sonuna bir «r» koyun yemiş olsun (2) Garp (3).

8 — Çiğne (2) Nida (2)

9 — İle muhaffefi (2) Noksansız (3) İlâve etmek (3).

10 — Cet (3) Bir zarzavat (6)

Yukardan aşağı:

1 — Defa (3) Ön, arka değil (3) Nota (2).

2 — Nida (3) Tenis âleti (5)

3 — Işıldayıcı (6)

4 — Hedefe vuruş (6)

5 — Pencereye takılan (3) Iztırap (4)

6 — Açıklık arazi (3) Lezzet (3) Sonuna (h) koyun çivi olsun (2)

7 — Umum (4) Kum (3)

8 — Buhar tekâsüfü (5) Üye (3)

9 — Ender (3) Oya iğnesi (3) Sallandır (2)

10 — Eser (2) Rumuz (3)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa 1 — İlişik - Bek 2 - Lal - Yenice 3 - Ezik - Ler 4 - Ra - Ela 5 - İrkmet 6 - Ez - Ve 7 - Kat 8 - Kelimeler 9 - Elek - Kıl 10 - Oymak - Kâni.

Yukardan aşağı 1 - İlhak - Ak 2 - La 3 - İleri - gelen 4 - Zar - İlâ 5 - İyi - Emek 6 - Kekeme - Ek - 7 - Ez - 8 - Bilek - Kekâ 9 - Ecel - Yarın 10 - Keramet - Li

KARA YELKENLİ KADİRGA

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ — No 139

Diye düşünürken, birdenbire odanın kapısı ardına kadar açıldı.. ve Yakup iri boyile göründü.. Yakubun elinde yeni bilenmiş büyük bir balta vardı. Yunus reis Yakubun elindeki baltayı görünce bir tuzağa düşürüldüğünü anlamıştı. Derhal yerinden fırlayıp Yakubun elini tutmak istedi. Fakat, insafsız muhtedi bir canavar gibi dişlerini gıcırdatarak, elindeki baltayı bir anda Yunusun omuzlarına indirivermişti.

Yunus reis sol omuzundan müthiş bir yara alınca kendisini toplayamadı.. sırt üstü yere yuvarlandı.

Yakup iri dişlerini göstererek sırıttı:

— Bir aydanberi senin peşinden koşuyordum.. nihayet elime düştün.. kara kartal!.

Yunus reis inliyerek düştüğü yerden kalkmak ve hasmının boynuna sarılmak istedi.. omuzundan kan fışkırıyordu. Dizlerinin dermanı kesilmişti.. kolları titredi ve yüreği koparcasına çarpmağa başladı.

Göğsünü şişirerek yere devrildi..

Sağ elini boğazına götürdü:

— Alçak!. Beni öldürüp de ne kazanacaksın?.

Yakup ikinci bir hamleye hazırlanmıştı:

— Seni gebertmekle, Venediklilere Akdenizde hürriyet kazandıracağım! Hazırladığın donanma yola çıkamıyacak.. çıksa da bir iş görmeden dönecek.

Yunus reis hasmına hediyeler vadedip ikinci bir balta yemekten kurtulmayı düşündü. Fakat, bu fikir bir şimşek süratile kafasının içinden gelip geçti. O Akdenizde çarpıştığı sayısız düşmanlarının hiç birisine, kendi hayatını kurtarmak için yüz suyu dökmemiş.. ömründe bir kere bile kimsenin önünde diz çöküp yalvarmamıştı.

Sultan Selime ve Piyale paşa gibi hasımlarına boyun eğmeyen bu meşhur deniz kartalı şimdi baldırı çıplak bir muhtedinin önünde nasıl diz çöker de: «Bana hayatımı bağışla!» diye yalvarabilirdi?.

— Kurduğun tuzağı geç anladım.. Artık iş işten geçti. Ben yerdeyim. Sen ayakta duruyorsun! Ben yaralıyım.. sen elinde balta ile beni tehdid ediyorsun!. Meydan senin... Haydi, durma istediğini yap!. Ecel erişmişse, onu benim başımdan hiç bir kuvvet uzaklaştıramaz. Geceler bitince sönmeğe mahkûm olan her yıldız gibi, ben de nihayet bir gün ölecek değil miyim?.. İşte şimdi ölüyorum. Öleceğm.. fakat, unutma ki beni öldürmekle, benim taşıdığım kanı öldürmeğe muvaffak olamıyacaksın! Bu kan, ebediyen seni ve seni teşvik edenleri bir gölge gibi takip edecek. Türkün kanını yere dökenlerden oğlumuz ve torunlarımız öc alacaklar. Haydi, ne bekliyorsun? Ellerin mi titriyor? Kimden, neden korkuyorsun?

Yakup titremeğe başlamıştı..

Yaptığı cinayetin cezasını yalnız kendi değil, kendisini bu cinayete teşvik edenlerin hepsi de çekecekti. Yakup bunu Yunus reisi yaraladıktan sonra anlamıştı.

Gözleri dönen haydud eline bulaştırdığı bu kahraman denizcinin kanını yere akıtmakla cinayetini tamamlamaktan başka ne yapabilirdi? Artık gözleri bir şey görmüyor, ilerisini düşünemiyordu. İkinci bir hamle daha yaptı.. savurduğu balta ile Yunus reisin boynunu uçurdu.

Yıllarca göğsünde dolaştığı coşkun dalgaların yenemediği bu kahramanın vücudünü baldırı çıplak bir Venedikli ne çabuk da ikiye bölmüştü!.

Yunus reisin başı, gemilerde kullanılan bir yangın humbarası gibi, kuru tahtaların üzerine yuvarlanmış.. ve boynundan akan kanlar sofanın aralıklarından aşağıya akmağa başlamıştı.

Bu sırada ve altından kopan bir çığlık Yakubu şaşırttı.. Elindeki kanlı balta ile merdivenlerden alt kata indi. İhtiyar kadın Yunus reisin kendi evinde balta ile öldürüldüğünü anlayınca: «Yangın var! diye haykırarak sokağa fırladı.. caddeye çıktı.

Kadının çığlığını duyanlar sokağa atıldılar.. ve Yakubun elindeki kanlı baltayı görünce, mahallede bir cinayet olduğunu anlayarak, el birliğile katili yakaladılar.. elinden baltayı aldılar.. ihtiyar kadının evine koştular. Yerde duran kesik başı görenlerden biri:

— Yunus reisi öldürmüşler..

Diye haykırmıştı. Yunus reisi bütün İstanbul halkı severdi. Onun ölümünü duyanlar sokaklara döküldüler.

Yakubu döverek, yumruklayarak iyice bağlamışlardı.

Kalabalık gittikçe artıyordu.

Bu sırada saçlarına ak düşmüş, orta yaşlı fakat hâlâ güzel bir kadın çırpınarak, ihtiyar ninenin evine giriyordu.

Saçını başını yolarak ağlayan ve çılgınca koşan bu kadın kimdi?.

Ona herkes yol açıyordu..

Merdivenleri ikişer basamak atlayarak üst kata çıktı.. Yunus reisin ikiye bölünmüş vücudünü kanlar içinde görünce gözlerini açarak deli gibi haykırmağa başladı:

— Yunus.. Yunus.. seni nasıl öldürdüler... Sana nasıl kıydılar?

Yunusun parçalanmış cesedi önünde yırtınarak, çırpınarak ağlayan bu kadın, Zeynepti.. Yunus reisin ilk sevgilisiydi.

Zeynep, eski âşığına karşı gençliğinde gösterdiği vefasızlığı, şimdi onun ikiye bölünen cesedi önünde göz yaşlarile ödüyordu.

Kanlı göğsünün üstüne kapandı.. kırlaşmış saçlarını Yunusun kesik boynuna döktü.

Ağladı.. ağladı.. ağladı.

Hıçkırarak, boğulark ağladı.

Saçlarının ucu bir anda -kına yakmış gibi- üstüne bulanan kanlarla kızıllaşmıştı.

(Kara yelkenli kadırga)nın yıllarca Akdenizde düşmana meydan okuyan kaptanı, o gün, yalnız (Zeyneb)in değil, arkasından ağlayan bütün İstanbul halkının göz yaşlarile mezara gömüldü

— S O N —

YARIN

Bu sütunlarda (Kemal Reisin İspanya dönüşü) romanını okuyacaksınız.

HAKİKATİN İFADESİ

Kuvvet; kuvvetle tutulur...

Söz değil, Fiil hâkimdir.

Siz de yavrunuzu ÇAPA MÜSTAHZARATI ile besleyiniz.

Kuruluş tarihi: 1915 — Telefon: 40337

Dr. NIŞANYAN

Hastalarını hergün akşama kadar Beyoğlu, Tokatlıyan oteli yanında Mekteb sokak 35 numaralı muayenehanesinde tedavi eder

KADER sizden iki adım ötededir.

Mesele; onun cilvesine mazhar olmağı bilmektir.

Yeni tertip piyango biletinizi herkes gibi siz de

KADER GİŞESİNDEN

alınız, tahayyül ettiğiniz en tatlı emellerinize kavuşacaksınız.

Devamlı biletler 1 liradan satılıyor.

Taşradan sipariş kabul edilir ve derhal gönderilir.

Adrese dikkat: İstanbul, Eminönü, Valde hanı yanında No. 4

Tel. 23970 Beyoğlunda Parmakkapı, No. 109 Telefon: 43696

BANKA KOMERÇİYALE İTALYANA

Sermayesi Liret **700,000,000**

İhtiyat akçesi Liret **145,769,054,50**

Merkezi İdare: MİLANO

İtalyanın başlıca şehirlerinde

ŞUBELERİ

İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Yugoslavya, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiri Müttehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör ve Kolumbiyada

Afilyasyonlar

İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ

Galata Voyvoda caddesi Karaköy Palas (Telef. 44841 /2/3/4/5)

Şehir dahilindeki acenteler:

İstanbulda: Alalemciyan hanında Telef. 22900 /3/11/12/15 Beyoğlunda: İstiklâl caddesi Telef. 41046

İZMİRDE ŞUBE

Selânik Bankası

Tesis tarihi: 1888

İdare merkezi:

İSTANBUL (Galata)

Türkiye şubeleri:

İSTANBUL, (Galata, Yenicami)

İZMİR, MERSİN

ADANA Bürosu

Yunanistan şubeleri:

SELÂNİK, ATİNA, PİRE

Her türlü Banka muamelâtı

Kiralık kasalar

KANZUK MEYVA TUZU

Kanzuk meyva tuzu en hoş meyva usarelerile hazırlanmıştır. Hazmı kolaylaştırır. İnkıbazı izale eder. Kanı temizliyerek vücuda tazelik ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ BEYOĞLU - İSTANBUL

Dr. AHMED ASIM ONUR

Ortaköy Şifa Yurdu

Yatak ücretleri 2 liradan itibaren..

3 üncü sınıfda ameliyat ücreti alınmaz.

Doğum ve kadın ameliyatlarile fıtık, apandisit, basur ve diğer ameliyeler için çok ehven hususî fiatler. Ortaköy tramvay yolu Muallim Naci cad. 111 - 115

Telefon - 42221

AKŞAM NEŞRİYATI

İskontolu Satış Listesi

No.		Kuruş
1	Küçük İlânlar	75
2	Kıvırcık Paşa	75
3	Deli	30
4	Yalı Çapkını	30
5	Bu Perdenin Arkasında	40
6	Düğün Gecesi	100
7	Sumer Kızı	125
8	Asyadan Bir Güneş Doğuyor	80
9	Dipsiz Kuyu	25
10	Kadın Asker Olursa	50
11	Pembe Maşlahlı Hanım	70
12	Pembe Pırlanta	25
14	İki cinayet gecesi	25
15	İtalyadan Amerikaya nasıl Uçtular	35
16	İlkmektepler İçin Yardımcı Tarih Hulâsası	10
17	İttihat ve Terakki Tarihinde Esrar Perdesi	150
18	Karacaahmedin esrarı	25
19	Arzın Merkezine Seyahat	25
20	Don Kişot	25
21	Kardeş katili	25
22	Hayvanlar Âlemi	150
23	Sinema Yıldızları	100
24	Bir kadın geçti	20
25	İstanbuldan Londraya Şileple bir yolculuk	75
26	Nereden geliyoruz	40
27	İstiklâl Savaşı Nasıl Oldu	80
28-33	Arsen Lüpen (Bir Cildi)	80
34	Tarih Öğreniyorum	30
35	Coğrafyada İlk Adım	50
36	Çocuklara Coğrafya Kıraatleri	50
37	Fazıl Ahmet	80
38	Devler Kaldırımı	75
39	Aşk Fırtınası	50
40	Yeryüzü Gökyüzü	150
41	Cüceler ve Devler memleketinde Gülliverin Seyahatleri	75
42	Edebî Hatıralar	60
43	Bir Türk Kızının Amerika Yolculuğu	75

AKŞAM okuyucularına mahsus % 20

İSKONTO KUPONU

Bu kuponu kesip «Akşam Matbaası Kitap Servisine» getirir veya gönderirseniz, yukarıdaki listede beğendiğiniz kitapların fiatından size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.

Sabahları aç karnına alınırsa

K A B I Z L I Ğ I

defeder. Yemeklerden sonra alınırsa HAZIMSIZLIĞI, MİDE EKŞİKLİK ve YANMALARINI giderir. Ağızdaki tatsızlığı ve kokuyu izale eder. Mide ve barsakları alıştırmaz. Şeker hastalığı olanlar da kullanabilirler.

İÇİLMESİ LÂTİF, TESİRİ KOLAY ve kat'idir. Bugünden bir şişe alınız ve mutlaka tecrübe ediniz. MAZON isim ve HOROZ markasına dikkat.

Dr. FETHİ LABORATUVARI

CERRAHPAŞA HASTANESİ BAKTERİYOLOĞU

Kan, idrar, balgam, cerahat, mevadı gaita gibi tıbbî tahliller ve bütün biyolojik teamüller gayet dikkatle yapılır.

Beyoğlu: Taksime giderken Meşelik sokağı Ferah apartımanı Tel. 40534

Satılık ve kiralık Modern yalı

Mücedded ve modern on iki odalı iki katlı birinci katta beş ikinci katta yedi odalı içi ve dışı boyalı telefon, elektrik, havagazı, terkos, alaturka hamamı, bahçesi, rıhtımı mevcut Boğazın en nezih bir sahili olan Vaniköyde iskele yakınında (76) numaralı kuleli yalı hem kiralık hem satılıktır. Mezkûr yalıya müracaat.

BRİSTOL

Beyoğlunda

BRİSTOL OTELİ

Sirkecide

OSMANİYE OTELİ

Bu her iki otelin müsteciri Türkiyenin en eski otelcisi

Bay ÖMER LÛTFİ dir.

Kırk iki senelik tecrübeli idaresile bütün halkımıza hususile Ege halkına kendisini sevdirmiştir.

Otellerinde misafir kalanlar kendi evlerindeki rahatı bulurlar.

Bir çok hususiyetlerine ilâveten fiyatlar müthiş ucuzdur.

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ: 1863

Sermayesi: **10.000.000** İngiliz lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerile Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Mançester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da şubeleri. Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistan'da Filyalleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar

AKBA

Ankarada her dilde gazete mecmua ve kitapları bütün mektep kitapları ve kırtasiyeyi ucuz olarak AKBA müessesélerinde tedarik edebilirsiniz.

Telefon: 3377

Kurtuluşta işlek yerde kiralık güzel dükkân

Beyoğlunda Kurtuluş tramvay cadde ve istasyonunda 23 numaralı Müzeyyen apartımanının altında eyevm boş ve kapalı olan dükkân kiralıktır. Altında ardiyesi bulunan ve iç içe her esnafa elverişli ve büyük olan mezkûr dükkâna talib olanlar apartıman kapıcısına müracaatla şeraitini anlıyabilirler.

Dr. Hafız Cemal

(LOKMAN HEKİM)

Dahiliye mütehassısı

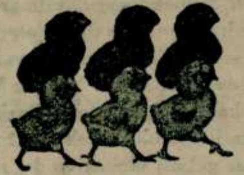
Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah «9,5 - 12» saatleri hakikî fıkaraya mahsustur. Herkesin haline göre muamele olunur. Muayenehane ve ev telefon: 22398. Kışlık telefon: 21044

İstanbul Tramvay Şirketi

21 ikincikânun 1911 tarihli şartnamenin 14 üncü maddesine göre İLÂN 1936 yılının 16 birinci teşrinden ve yeni ilâna kadar pazardan başka günlerde gidiş - geliş kış programı:

Şebeke	No.	Yollar	İlk kalkış	Son kalkış
ŞİŞLİ ŞEBEKESİ	10	Şişli - Tünel	6.15	23.40
		Tünel - Şişli	6,35	24.00
	11	Şişli - Beyazıt	7.15	23.00
		Beyazıt - Şişli	7.55	23.45
	12	Harbiye - Fatih	7.00	24.15
		Fatih - Harbiye	6.15	23.30
	A 12	Harbiye - Aksaray	7.20	23.55
		Aksaray - Harbiye	6.35	23.10
	15	Taksim - Sirkeci	7.30	19.05
		Sirkeci - Taksim	7.50	19.25
	16	Maçka - Beyazıt	6.25	23.20
		Beyazıt - Maçka	7.10	24.05
	A 16	Şişli (Depo) E. önü	6.15	7.00
		E. önü - Maçka	6.45	20.00
		Maçka - E. önü	19.30	7.20
	17	Şişli - Sirkeci	7.00	19.30
		Sirkeci - Şişli	7.30	20.05
	A 17	Mecidiye k. - E. önü	6.45	18.30
		E. önü - Mecidiye k.	7.20	19.00
	19	Kurtuluş - Beyazıt	6.15	23.10
		Beyazıt - Kurtuluş	7.00	23.55
	A 19	Şişli (Depo) E. önü	6.05	7.05
		E. önü - Kurtuluş	6.35	19.35
		Kurtuluş - E. önü	7.05	20.05
BEŞİKTAŞ ŞEBEKESİ	22	Bebek - E. önü	6.30	23.20
		E. önü - Bebek	6.40	24.00
		Bebek - Beşiktaş	—	24.40
	23	Ortaköy - Aksaray	6.30	20.30
		Aksaray - Ortaköy	7.15	21.15
	34	Beşiktaş - Fatih	7.00	20.20
		Fatih - Beşiktaş	7.40	21.05
İSTANBUL ŞEBEKESİ	32	Topkapı - Sirkeci	6.20	23.20
		Sirkeci - Topkapı	6.50	23.50
	33	Yedikule - Sirkeci	6.15	23.15
		Sirkeci - Yedikule	6.45	23.45
	37	Edirnekapı - Sirkeci	6.10	23.10
		Sirkeci - Edirnekapı	6.40	23.40

CAFER FAHRİ nin eserlerinden

	Kuruş
YENİ HARFLERLE	
Savaş ve Polis köpeği	50
Tavuk hastalıkları	25
Tavukları çok yumurtlatmak için ne yedirmeli?	25
Ne zaman civciv çıkarmalı?	5
Tavukçulukta muvaffakiyetin sırrı?	25
Tavukçuluktan nasıl para kazanılır?	25
Nasıl tavukçuluk yapılmalıdır?	25
ESKİ HARFLERLE	
Mufassal yeni tavukçuluk	100
Keçi beslemek usulü	25
Av ve salon köpekleri	25

Satış yeri: İKBAL kitabevi

Kulak, boğaz, burun mütehassısı

Doktor

İhya Salih

Cağaloğlu: Hamam sarasında 24 numarada - Pazardan başka her gün - öğleden sonra saat 15 ten itibaren hastalarını kabul eder.

Bir verirsen Bin kazanabilirsin. Biri kaybedersen paran heba olmamıştır. Hem yüzlerce vatandaşınızı zengin etmiş hem de yurdunun göklerine bir kaç Filo katmış olursun. Bu yüzlerce zenginden birinin de senin olmıyacağını kim iddia edebilir.

Yüksek Mühendis Mektebi Artırma ve Eksiltme Komisyonundan :

1 — 27/8/936 ve 14/9/936 tarihlerinde eksiltmeye konulup istekli çıkmamasından dolayı intaç edilemeyen Yüksek Mühendis Mektebi binası dahilindeki «21115» lira «98» kuruş keşif bedelli «B» kısmının bazı maddeleri tâdil edilen şartnameye göre inşası.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi ve buna merbut olan inşaatın tarifi, fennî ve hususî şartnameler.

B — Mukavele projesi.

C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.

D — Plân ve projeler.

İstekliler bu şartnemeleri ve evrakı «110» kuruş bedel mukabilinde mektep idaresinden alabilirler.

3 — Eksiltme 11/11/936 Çarşamba günü saat «15» de Gümüşsuyunda Yüksek Mühendis Mektebi binası içindeki arttırma ve eksiltme komisyonunda kapalı zarf usulile yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin «1584« lira muvakkat teminat vermesi, bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup getirmesi lâzımdır.

A — Nafıa Vekâletinden alınmış yapı müteahhitliği ehliyet vesikasi.

B — «10000» liralık iş yaptığına dair Nafıa Vekâletince tasidkli vesika.

C — 936 yılına aid ticaret odası vesikası.

D — İsteklilinin mühendis veya mimar olduğuna dair diploma veya sureti, mühendis veya mimar olmadığı takidrde bunlardan biri ile ortak olarak çalışdığına dair Noterden musaddak vesika.

5 — Teklif mektupları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Yüksek Mühendis Mektebi binası içindeki arttırma ve eksiltme komisyonu Başkanlığına makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış bulunması şarttır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (2343)

Emniyet Işleri Umum Müdürlüğünden:

1 — 936 senesi için zabıta memurlarına yaptırılacak 1700 adet Kaput 20 gün müddetle ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Kaputların ihalesi 5/11/936 perşembe günü saat 15 de Ankarada Emniyet işleri umum müdürlüğünde teşekkül eden komisyon huzurunda yapılacaktır.

3 — Eksiltmeye girecekler kaputların muhammen bedeli olan 23120 liranın % 7,5 nisbetinde 1734 liralık muvakkat teminat mektubu veya makbuzu ile 2490 sayılı kanunun 2 inci ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını ihale vaktinden bir saat evvel komisyona vermeleri.

4 — Taliplerin nümune ve şartnamesini görmek ve fazla izahat almak üzere her gün sözü geçen komisyona müracaat etmeleri.

(1449) (2303)

Izmir Vilâyeti Daimî Encümeninden :

İdarei Hususiye merbut devair vemüessesatı resmiyenin senelik ihtiyacı olan 502500 kilo kok kömürünün mübayaası 15/10/936 gününden itibaren bir ay içinde pazarlık suretile eksiltmeye çıkarılmıştır. Talip olanların şeraiti öğrenmek üzere her gün M. Hususiye Müdüriyeti varidat kalemine ve eksiltmeye iştirak edeceklerin de Encümeni Vilâyetin toplandığı her Pazartesi ve perşembe günleri saat 10 da depozito veya banka mektubu ile vilâyet daimî encümenine müracaatlari ilân olunur. (2518)

İstanbul komutanlığı
Satınalma Komisyonu İlânları

İstanbul Komutanlığına bağlı birlikler ihtiyacı olan 51360 kilo prasa, 34240 kilo lahana ile 17120 kilo ispanak kapalı zarfla 10/11/936 salı günü saat 16,15 te ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarları prasanın 2568, lahananın 1540 lira 80 kuruş ve ispanak 1284 ki hepsi 5392 lira 80 kuruştur. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin prasa için 193, lahana için 116, ispanak için 96 ki hepsi 405 liralık ilk teminat makbuzu veya mektubu ve 2490 sayılı kanunun 2 ci ve 3 cü maddelerindeki vesaikle beraber ihaleden en az bir saat evveline kadar teklif mektubların Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna vermeleri. (2504)

★

Çatalca Müstahkem mevki kıtaat eratının kışlık sebze ihtiyaçları olan 19200 kilo pırasa, 9600 kilo lâhana ile 9600 kilo ispanak açık eksiltme ile 10/11/936 salı günü saat 16 da ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarları pırasanın 960, lâhananın 432, İspanağın 720 ki hepsi 2112 liradır. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin pırasa için 72, lâhana için 33, İspanak için 54 ki hepsi 159 liralık ilk teminat makbuz veya mektublarile beraber Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (2503)

İstanbul Harici Askerî
KITAATI İLÂNLARI

48000 kilo sabun 6 İkinciteşrin 936 Cuma günü saat 15 te kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesi her gün parasız komisyonda görülebilir. Sabunun tutarı 21600 lira olup ilk teminatı 1620 liradır. İstekliler kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki vesikalarla teklif ve teminat mektuplarını havi zarflarını belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Ankara Levazım âmirliği satınalma komisyonuna vermeleri

(395) (2196)

★

30000 metre tayyare kanat bezi ile 65600 metre tayyare kanat şeridi kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Hepsine biçilen ederi 41000 lira olup ilk teminat parası 3075 liradır. İhalesi 3/İkinci teşrin/936 salı günü saat 15 de dir. Şartnamesi 205 kuruşa komisyondan alınır. Şartnameler bizzat komisyona müracaat ederek alınır. Muhabere ile şartname gönderilmez. Eksiltmeye girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle Ankarada M. M. vekâleti satınalma komisyonuna ihale saatinden en az bir saat evvel teklif mektuplarını vermiş bulunmaları

(385) (2167)

Edirne Kültür Direktörlüğünden:

Cinsi	Azi	Çoğu	Fi.	İlk teminatı	Kırdırma tarihi	saati
İskarpin	190	230 çift	325	63,50 L.	5/11/936	14
Çorap	380	460 »	55	19,00 »	»	»

Edirne Kız ögretmen okulu talebesine lüzumu olan cins ve miktarları yukarıda yazılı iskarpin ve çoraplar 20/10/936 tarihinden itibaren 15 gün müddetle açık kırdırmaya konulmuştur. Vermeğe istekli olanların şeraiti öğrenmek üzere her gün okulu idaresine ve kırdırmaya iştirak için belli gün ve saatte dairemizde toplanacak komisyona baş vurmaları ilân olunur. (2464)

İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünden :

Teşrih	Kadın ve doğum
Fizyoloji	Kulak, Boğaz
Mikrobiyoloji	Göz hastalıkları
Hijiyen	Akıl hastalıkları
Marazî Teşrih	Radyoloji
Umumi Emraz	Fizikoterapi
Farmakodinami	Çocuk cerrahisi
1 inci dahiliye	İdrar yolları
2 inci dahiliye	
1 inci hariciye	
2 inci hariciye	

Tıp Fakültesinin yukarıda yazılı lâboratuvar ve kliniklerinde 19 asistanlık açıktır. İstekllierin Fakülteye baş vurmaları. (2412)

İstanbul belediyesi ilânları

	Keşif bedeli	İlk teminatı
Çubuklu gaz depolarında tamir ettirilecek iki iskele	1104,37	82,83
Fatih garajında yaptırılacak inşaat	5930,27	444,77
Bebek bahçesindeki gazinonun tamiri	1561,04	117,07
Yeni hâldeki 58 yazıhanenin ardiyelerinin arkasına yaptırılacak tel kapı	3001,50	225,11

Yukarda keşif bedelleri yazılı tamirler ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuşlardır. Keşif evrakı ve şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda yazılı vesika ve belediye Fen işleri müdürlüğünden alacakları fen ehliyet vesikasile hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber (bir gün evveline kadar ilk teminatın yatırılması daha muvafık olacağı) 5/11/936 perşembe günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (B.) (2329)

★

Metre	Bir metrosunun muhammen bedeli		Eni Santim	Cinsi
575	24,50	kuruş	75	Sumer hasası
80	35	»	92	Bez
1395	25	»	85	Çalı koparan
125	38	»	80	Renkli bez

Düşkünler evi için lâzım olan yukarda miktarı cinsi yazılı 4 türlü bez açık eksiltmeye konulmuştur. Bezin nümuneleri ve şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda yazılı vesika ve 42 lira 50 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber (Bir gün evveline kadar ilk teminatın yatırılması daha muvafık olacaği 3/11/936 salı günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdır. (2159)

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Miktarı Azı	Çoğu	Cinsi	İlk pey L. K.	Tutarı L. K.
850	1000	kilo Dağlıç eti	26 25	350 00
3500	3600	» Birinci nevi ekmek	29 70	396 00
75		Çeki Meşe odunu	15 75	210 00
75		» Gürgen odunu	14 62	195 00
10		Ton 7000-7200 kaloride kok kömürü.	20 25	270 00

Sürp Agop hastanesi için yukarıdaki maddeler açık eksiltmeye konulmuş ise de istekli çıkmadığından 17/10/936 tarihli Akşam gazetesile uzatılma ilânı neşredilmişti. Ancak ihalesi 27/10/936 diye yazılacak yerde yanlışlıkla 27/12/936 yazıldığından hükümsüz addedilmiştir. Bunlar yeniden temdiden eksiltmeye konulduğundan ihale tarihi olan 6/11/936 perşembe günü saat 15 de Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğüne müracaatları (2594)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Cinsi	Muhammen bedeli Lira Kr.	İlk teminat Lira Kr.	İhale günü
73 kalem lâbratuvar alât ve eczası	1390 00	104 25	2/11/936 pazartesi saat 15 de

Gureba hastanesine lüzumu olan alât ve eczai tıbbiye açık eksiltmeye konmuştur. İhalesi yukarda yazılı gün ve saatte komisyonda yapılıacaktır. Şartnamesi her gün levazım kaleminde görülebilir. (2284)

Boş çuval nakliyatına mühim tenzilât

Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden:

15/11/936 tarihinden itibaren Samsun - Çarşamba ve Mudanya - Bursa hatları da dahil olmak üzere Devlet demiryollarında nakledilecek boş çuval ve hararlardan ton ve kilometre başına 5,25 yerine 2 kuruş ücret alınacaktır. (1580) (2608)

Haydarpaşa Lisesi Satınalma Kurumundan:

Cinsi	Miktarı	Tahmin B. Lira Kr.	İlk T. Lira	İhale gün ve saati
Yaş sebze ve meyve	23 kalem	6475 00	486	4/11/1936 Çarşamba saat 15 kapalı zarf
Patates	15000 Kg.	975 00	74	4/11/1936 Çarşamba saat 15,45 açık
K. Çalı fasulye	10000 Kg.	1600 00	120	4/11/1936 Çarşamba saat 16 açık
Kuru soğan	8000 Kg.	400 00	30	4/11/1936 Çarşamba saat 16,15 açık

1 — Haydarpaşa lisesi pansiyonunun mayıs 937 gayesine kadar olan yukarıda cins, miktarları, ilk teminat, tahmin bedelleri, ihale gün ve saatleri yazılı yiyecekleri eksiltmeye konulmuştur.

2 — İstekliler şartnameyi göremek üzere okul direktörlüğüne müracaat edebilirler.

3 — İsteklilerin muayyen günden evvel okul direktörlüğünden alacakları irsaliye ilk teminatlarını Liseler muhasebeciliğine yatırmaları ve 2490 sayılı arttırma ve eksiltme kanunu mucibince ibraza mecbur oldukları vesaikle birlikte teklif mektuplarını belli saatten bir saat evveline kadar İstanbul Kültür Direktörlüğü binası içinde toplanacak olan Komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış bulunması lâzımdır. Postada oacak gecikmeler kabul edilmez. (2215)

Nafıa Bakanlığından:

9 İkinci teşrin 936 pazartesi günü saat 15 de Ankarada Nafıa Bakanlığı Malzeme eksiltme komisyonu odasında 5786 lira muhammen bedelli 660 adet meyil 200 adet kilometre ve 460 adet münhani levhasının yaptırılması kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

Şartname ve buna müteferri diğer evrak parasız olarak malzeme dairesinden verilecektir.

Muvakkat teminat 433 lira 95 kuruştur.

1936 senesi için Ticaret odasında kayıtlı bulunduğuna dair ve resmî gazetenin 7/5/936 T. ve 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye göre Nafıa vekâletinden alınmış vesika ibrazı mecburidir.

Eksiltmeye gireceklerin 9 İkinci teşrin pazartesi günü saat 14 de kadar teklif zarflarını makbuz mukabilinde malzeme eksiltme komisyonuna vermeleri lâzımdır. (2301)

İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünden:

Tıp Fakültesi klinikleri için «Hasta bakıcı mektebinden diplomalı» altı hemşireye ihtiyaç vardır.

İstekli olanların Fakülteye baş vurmaları. (2413)

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumî neşriyat müdürü: Enis Tii
Akşam matbaası